

Tilladelse til

RÅSTOFINDVINDING

Sophienholm Grusgrav

Sophienholmvej 65, 4340 Tølløse

Gældende indtil 1. januar 2036

Tilladelse til erhvervsmæssig
indvinding af råstoffer på matrikel

Matr.nr. 1a, Grøntved Overdrev, Tølløse i Holbæk Kommune
Sophienholmvej 65, 4340 Tølløse

Sophienholm Graveområde

Dato: 16.12.2025

Sagsnummer EMN-2020-32353

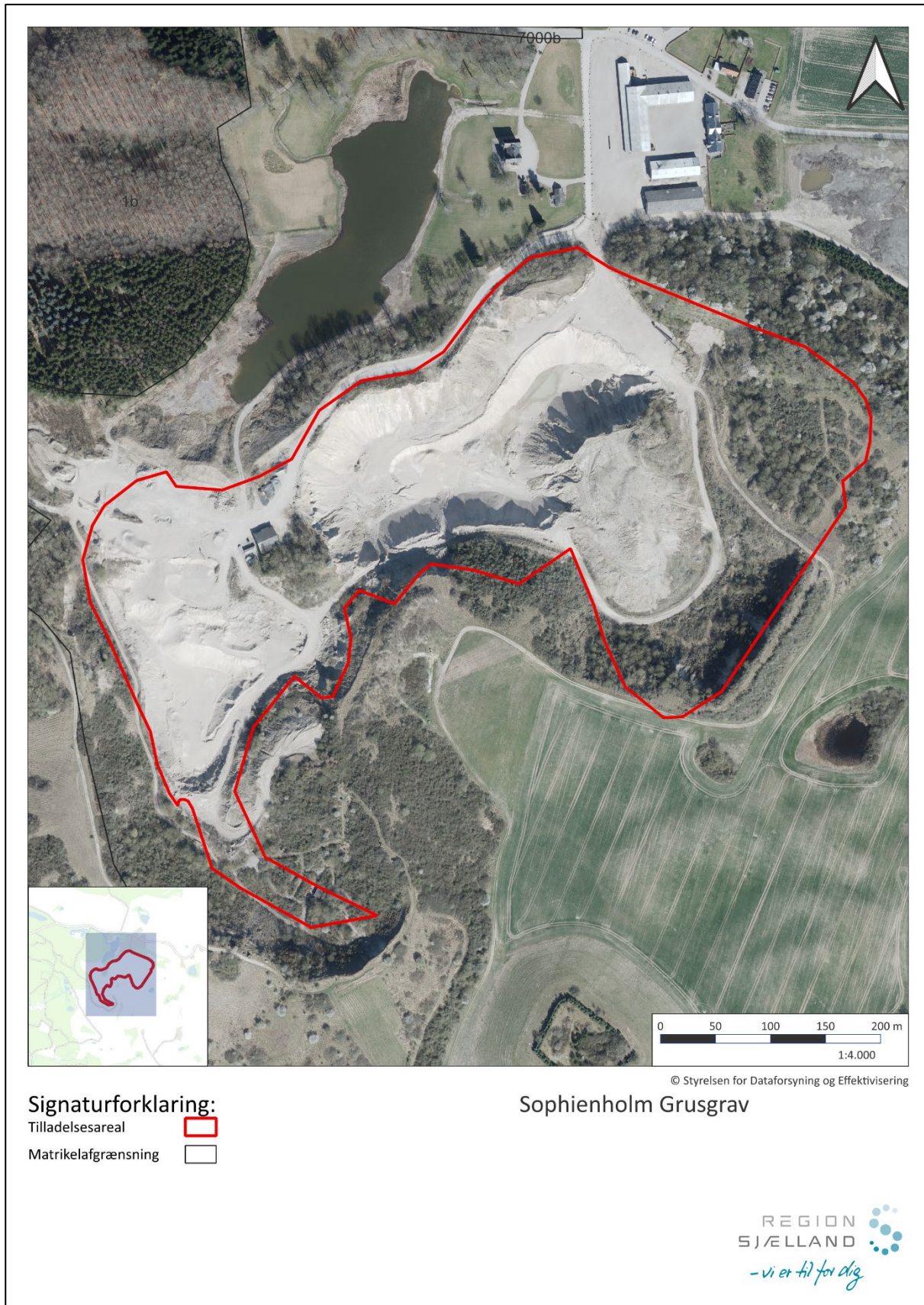
Oversigt

Sophienholmvej 65, 4340 Tølløse
Matr.nr. 1a, Grøntved Overdrev, Tølløse i Holbæk Kommune

Sagsnummer EMN-2020-32353

Ansøger og ejer			
Navn:	Sophienholm Gods, Thor Hjeds		
CVR-nr.:	40132651		
Adresse:	Sophienholmvej 65, 4340 Tølløse		
Kontakt:	Thor Hjeds		
Telefon:	30115080	E-mail:	thjeds@gmail.com

Rådgiver			
Navn:	Anette Petersen, GEON		
Telefon:	51703000	E-mail:	ape@geologignatur.dk

Oversigtskort over Sophienholm Grusgrav

Indhold

1	AFGØRELSE FRA REGION SJÆLLAND	7
1.1	RÅSTOFLOVEN	7
1.1.1	Begrundelse	7
1.2	NATURA 2000 OMRÅDER OG HABITATDIREKTIVETS BILAG IV	7
2	VILKÅR FRA REGION SJÆLLAND	8
2.1	VILKÅR EFTER RÅSTOFLOVEN	8
2.1.1	Før indvindingen påbegyndes	8
2.1.2	Råstofindvindingen	8
2.1.3	Tilladte driftstider	10
2.1.4	Støj, lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer.....	10
2.1.5	Støv	12
2.1.6	Forebyggelse mod forurening	12
2.1.7	Geologiske interesser	13
2.1.8	Efterbehandling.....	13
2.1.9	Afslutning.....	14
3	AFGØRELSE OG VILKÅR FRA ANDRE MYNDIGHEDER	15
3.1	VANDFORSYNINGSLØVEN.....	15
3.1.1	Vilkår efter vandforsyningsloven	15
3.2	NATURBESKYTTESLOVEN	15
3.2.1	Beskyttede naturtyper	15
3.2.2	Vilkår efter naturbeskyttelsesloven	15
4	GRUNDLAG FOR TILLADELSEN	17
4.1	ANSØGNINGEN	17
4.2	UDTALELSER	18
4.2.1	Høring af myndigheder	18
4.2.2	Høring af naboer.....	18
4.2.3	Partshøring af udkast til afgørelse.....	18
5	REGIONENS VURDERING OG BEHANDLING AF SAGEN EFTER RÅSTOFLOVEN.....	19
5.1	RÅSTOFLOVEN	19
5.1.1	Råstofplanen	19
5.2	GRAVE- OG EFTERBEHANDLINGSPLAN.....	19
5.3	RÅSTOFRESSOURCENS UDNYTTELSE OG ERHVERVSMÆSSIGE HENSYN.....	20
5.4	MILJØBESKYTTELSE.....	20
5.4.1	Driftstider.....	20
5.4.2	Støj, lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer.....	20
5.4.3	Støv	21
5.4.4	Forebyggelse mod forurening	21
5.4.5	Graveafstande og periferiskråninger	21
5.5	VANDFORSYNINGSIKKESSER	22
5.6	BESKYTTELSE AF ARKÆOLOGISKE OG GEOLOGISKE INTERESSER	22
5.7	NATURBESKYTTELSE, LANDSKABELIGE VÆRDIER OG VIDENSKABELIGE INTERESSER	22
5.8	ØVRIGE HENSYN	23

5.9	SIKKERHEDSSTILLELSE.....	23
6	NATURA 2000 OMRÅDER OG HABITATDIREKTIVETS BILAG IV	24
7	MILJØVURDERING (VVM).....	26
8	REGIONS SJÆLLANDS SAMLEDE VURDERING.....	27
9	GENERELLE BESTEMMELSER.....	28
9.1	GYLDIGHED OG TILBAGEKALDELSE.....	28
9.2	TINGLYSNING AF DEKLARATION OM EFTERBEHANDLING.....	28
9.3	TILSYN OG BESIGTIGELSE.....	28
9.4	ARKÆOLOGI UNDER INDVINDINGEN SAMT UDTALELSE FRA MUSEUM INDEN OPSTART	29
9.5	VEJLOVEN.....	29
9.6	GRAVE OG EFTERBEHANDLINGSPLAN	29
9.7	RETURJORD	29
9.8	OLIE- OG KEMIKALIEAFFALD	30
9.9	ENTREPRENØRTANKE	30
9.10	JORDFORURENING.....	30
9.11	BYGGELOVEN	30
9.12	GRUNDVAND	30
9.13	DRÆN.....	30
9.14	DIGESVALER.....	30
9.15	LEDNINGSREGISTERET	31
9.16	TELELEDNINGER	31
9.17	INDBERETNING AF INDVUNDEN MÆNGDE	31
9.18	INDBERETNING OM BORINGER.	31
9.19	UNDERRETNING VED KONKURS MV.	31
9.20	RÅSTOFAFGIFT.....	31
9.21	YDERLIGERE VILKÅR OG ÆNDRINGER	31
10	OFFENTLIGGØRELSE OG KLAGEVEJLEDNING.....	32
10.1	GENEREL KLAGEVEJLEDNING.....	32
10.2	KLAGE OVER REGION SJÆLLANDS AFGØRELSE.....	32
10.2.1	<i>Råstoftilladelsen og vurderinger efter Habitatbekendtgørelsen</i>	<i>32</i>
10.3	ORIENTERING.....	34

Bilag

1. Graveplan
2. Efterbehandlingsplan
3. Screeningsafgørelse
4. Screeningsskema
5. Dispensation til at udsætte reetablering af moseareal (Holbæk Kommune)
6. Tilladelse til indvinding fra beskyttet sø (Holbæk Kommune)

1 Afgørelser fra Region Sjælland

1.1 Råstofloven

På baggrund af ansøgning af 12. november 2024 og med hjemmel i råstofloven¹ meddeler Region Sjælland hermed tilladelse til en årlig indvinding af 325.000 m³ sand, grus og sten over grundvands-spejlet på i alt 18,5 ha. Tilladelsesarealet er angivet på oversigtskortet på side 3. Derudover meddeles der tilladelse til salg af muld og overjord fra graven, som ikke er nødvendig for at udføre efterbehandling. Tilladelsen er gældende til 1. januar 2036.

Region Sjælland meddeler samtidig tilladelse til, at der hvert år kan tilføres op til 50.000 m³ rene råstoffer i form af sten og granit til oparbejdning af råstofferne i graven.

Tilladelsen gives på vilkår i medfør af råstoflovens § 10, som beskrevet under afsnit 2.

Samtidig godkender Region Sjælland grave- og efterbehandlingsplanen (bilag 1 og 2) på vilkår, som er beskrevet i afsnit 2.1.88.

Der fastsættes en sikkerhedsstillelse på 2.775.000 kr., jf. afsnit 2.1.1.2. Tilladelsen må først udnyttes, når sikkerhedsstillelsen er godkendt af Region Sjælland.

Tilladelsen må først udnyttes, når klagefristen er udløbet.

1.1.1 Begrundelse

For tilladelsen til råstofindvinding har Region Sjælland lagt vægt på, at arealet er udlagt til grave-område i Region Sjællands Råstofplan 2020. Region Sjælland har afvejet de hensyn, som fremgår af råstoflovens § 3 og råstofplanens retningslinjer og fundet, at der ud fra vurderingerne i afsnit 5 og med de fastsatte vilkår kan etableres en råstofgrav på den ansøgte placering.

Nærmere beskrivelse af Region Sjællands behandling og vurdering af sagen fremgår af afsnit 5.

1.2 Natura 2000 områder og habitatdirektivets bilag IV

Det er Region Sjællands vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke det nærmeste Natura 2000-område 239 Egernæs med holme og Fuglsø væsentligt² og ikke vil ødelægge eller beskadige leve- eller voksesteder for de arter, der indgår i udpegningsgrundlaget.

Regionen vurderer endvidere, at det ansøgte ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Regionens nærmere vurdering fremgår af afsnit 6.

¹ LBK nr. 124 af 26. januar 2017. Bekendtgørelse af lov om råstoffer, § 7, stk. 1 og § 8.

² BEK nr. 1098 af 21. august 2023. Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, § 6, stk. 1, § 7, stk. 3, nr. 1, § 7 stk. 13, nr. 1, § 7 stk. 13, nr. 2, og § 10, stk. 1.

2 Vilkår fra Region Sjælland

2.1 Vilkår efter råstofloven

2.1.1 Før indvindingen påbegyndes

2.1.1.1 Grave- og efterbehandlingsplan

- Gravningen og efterbehandlingen skal tilrettelægges og udføres i overensstemmelse med den godkendte grave- og efterbehandlingsplan, der beskriver de overordnede retningslinjer for indvinding og efterbehandlingen. Eventuelle ændringer af grave- og efterbehandlingsplanen skal godkendes af Region Sjælland.

2.1.1.2 Sikkerhedsstillelse

- Der skal stilles sikkerhed for opfyldelse af vilkårene om efterbehandling, inden tilladelsen udnyttes.
- Den aktuelle sikkerheds størrelse fastsættes til 2.775.000 kr., som er beregnet ud fra 18,5 ha efterbehandlet til sø- og naturområde, hvor sikkerhedsstillelsen er fastsat til 150.000 kr./ha.
- Region Sjælland kan stille krav om, at sikkerhedsbeløbet opskrives, hvis det ud fra en konkret vurdering skønnes nødvendigt. Sikkerhedsbeløbet kan efter aftale reduceres, hvis det åbne gravefelt begrænses til et mindre areal, som følge af efterbehandling af de udgravede arealer.
- Sikkerhedsstillelsen skal være en ikke tidsbegrænset sikkerhed og stilles i form af garanti fra et pengeinstitut eller et kautions- og garantiforsikringsselskab. Gravning må ikke påbegyndes før sikkerhedsstillelse er indsendt til og godkendt af Region Sjælland.

2.1.1.3 Afmærkning

- Der skal ske afmærkning af tilladelsesarealet, hvor der ikke i forvejen er en tydelig afgrænsning. Afmærkning kan ske etapevis. Afmærkning skal være godkendt af Region Sjælland før indvinding påbegyndes.

2.1.2 Råstofindvindingen

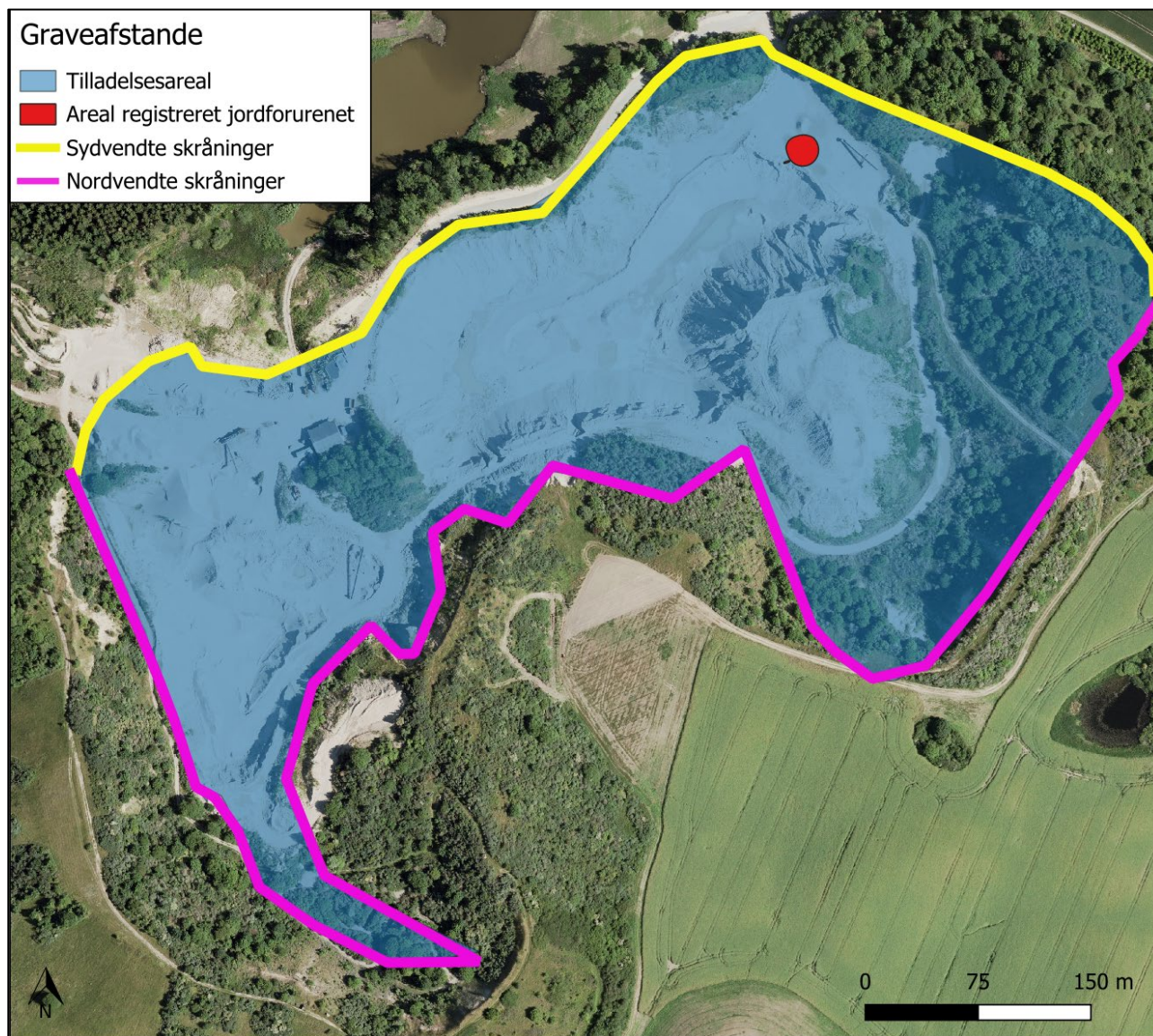
2.1.2.1 Grave- og efterbehandlingsgrænser

- Der fastsættes to forskellige grænser for indvindingens tilladte afstand til tilladelsesarealets ydre afgrænsning. En grænse for efterbehandlingen, og en grænse for indvinding over grundvandsspejl. Grænserne fremgår af skemaet herunder. Se også afsnit 0.

2.1.2.2 Skema over skråningsanlæg, grave- og efterbehandlingsgrænser

Afgrænsning	Efterbehandlingsgrænse (m)	Gravegrænse til gravning over grundvandsspejl ved gravens bund (m)	Stejlest tilladte hældningsgrad på efterbehandlede skråninger
Nordvendte skråninger	0	55	1:2
Sydvendte skråninger	0	41	1:1,5

- Der må ikke graves i området indtil 20 meter fra det registrerede jordforurenede areal. Vilkåret annulleres automatisk, hvis registreringen ophæves.

- Der må aldrig graves på en måde, som medfører risiko for skred, der overskrider tilladelsens afgrænsning.
- Der må efterlades i alt 3 stejle geologiske profiler på maksimalt 20 meters bredde. Geologiske profiler skal placeres i minimum 1 meters afstand fra tilladelsens afgrænsning for hver meter det geologiske profil er højt.

2.1.2.3 Indskiftning

- Indskiftning kan kun ske, såfremt Region Sjælland meddeler tilladelse.

2.1.2.4 Minimumsindvinding

- Der skal som minimum indvindes en råstofmængde på 35.000 m³ pr. år i gennemsnit over tre år.

2.1.2.5 Interne køreveje

- Til etablering af køreveje i råstofgraven må der ud over materialer fra graven ikke uden godkendelse fra Region Sjælland anvendes andet end rene sten- og grusmaterialer.

2.1.2.6 Jord- og materialeoplag

- Materialeoplag samt oplag af afrømet muld/overjord skal henlægges inden for det tilladte indvindingsområdes afgrænsning.

2.1.2.7 Dokumentation for tilførsel af råstoffer til graven

- Indvinderen skal overfor regionen kunne dokumentere mængde og type af tilførte råstoffer, og hvordan de tilførte råstoffer indgår i opkvalificeringen af de stedlige råstoffer.

2.1.3 Tilladte driftstider

- Tilladte driftstider for indvinding og oparbejdning:
 - Mandag til fredag kl. 07.00 - 16.00, dog ikke helligdage.
- Tilladte driftstider for udlevering og læsning, kørsel inden for virksomhedens område, reparation, opstart og afprøvning af materiel:
 - Mandag til fredag kl. 06.00 - 16.00, dog ikke helligdage.
 - Lørdag kl. 08.00 - 14.00, dog ikke helligdage.
- Afvigelser fra de normale driftstider er kun undtagelsesvist muligt i kortere perioder og kun med godkendelse fra Region Sjælland.
- Lastbiler må parkeres i graven med motoren slukket fra en time før de tilladte driftstider for udlevering.

2.1.4 Støj, lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer**2.1.4.1 Støj**

- Driften af virksomheden må ikke medføre, at den målte/beregnete værdi af virksomhedens bidrag til støjen, målt som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A), overstiger følgende grænser:

Grænseværdier for støj, baseret på Miljøstyrelsens vejledning nr. 6/1984	Mandag - fredag kl. 07.00 - 16.00 Lørdag kl. 07.00 - 14.00	Alle dage kl. 05.00-07.00
8. Det åbne land (inklusive landsbyer og landbrugsarealer) på opholdsarealer op til 15 m fra boliger	55	40

2.1.4.2 Støj i anlægs- og efterbehandlingsfasen

- Der accepteres et støjniveau på 60 dB(A) i tidsrummet 08.00 - 16.00, mandag til fredag, i forbindelse med anlægs- og efterbehandlingsarbejdet. Anlægsarbejdet omfatter håndtering af muld og overjord.

- Der accepteres et støjniveau på 70 dB(A) i tidsrummet 08.00 - 16.00, mandag til fredag, i forbindelse med etablering og nedlæggelse af støjvolde samt terrænreguleringer af kortere varighed.

2.1.4.3 Støjdæmpende foranstaltninger

- Knuseanlægget skal være placeret nede i grusgraven så tæt på gravefronten, som det er muligt.

2.1.4.4 Pligt til støjmåling/støjberegning

- Virksomheden er forpligtet til at bekoste og lade udføre støjmålinger og støjberegninger efter anmodning fra Region Sjælland, hvis regionen som tilsynsmyndighed har begrundet mistanke om, at vilkårene ikke overholdes. Beslutning om metode og hyppighed af målinger træffes af Region Sjælland. Der kan maksimalt kræves målinger en gang om året, - med mindre forholdene i råstofgraven er ændrede.

2.1.4.5 Udførelse af støjmåling/støjberegning

- Støjmålinger/støjberegninger skal udføres som angivet i Miljøstyrelsens vejledninger nr. 5/1984 og nr. 6/1984 om måling af ekstern støj fra virksomheder og gennemføres under forhold, hvor virksomheden er i fuld drift.
- Støjmålingerne/støjberegningerne skal udføres af et af Miljøstyrelsen akkrediteret firma.

2.1.4.6 Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer

- Driften af virksomheden må ikke medføre, at den målte værdi af virksomhedens bidrag til støjen målt indendørs i de berørte bygninger overstiger følgende grænser:

Anvendelse	A-vægtet lydtrykniveau (10-160 Hz), dB	G-vægtet infralydniveau dB
Beboelsesrum, herunder i børneinst. og lign.		
Aften/nat (kl. 18-07)	20	85
Dag (kl. 07-18)	25	85

Grænseværdier for lavfrekvent støj og infralyd. Grænseværdierne gælder for ækvivalentniveauet over et måletidsrum på ti minutter, hvor støjen er kraftigst. I tilfælde, hvor støjen er impulsagtig reduceres de anførte grænser med fem dB.

- Driften af virksomheden må ikke medføre at udsendelse af vibrationer målt som accelerationsniveau indendørs i de berørte bygninger overstiger følgende grænser:

Anvendelse	Vægtet accelerationsniveau, Law i dB
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde kl. 07-18	80
	80
Erhvervsbebyggelse	85

Grænseværdier for vibrationer, dB re 10^{-6} m/s². Grænseværdierne gælder for det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning S.

Note: For kontorer og tilsvarende lokaler, hvor der foregår følsomme aktiviteter i virksomheder, gælder grænseværdien Law = 80 dB.

- Virksomheden er forpligtet til at bekoste og lade udføre målinger og beregninger efter anmodning fra Region Sjælland, hvis regionen som tilsynsmyndighed har begrundet mistanke om, at vilkårene ikke overholdes. Der kan maksimalt kræves målinger/beregninger én gang om året medmindre, forholdene i råstofgraven er ændrede.
- Måling, rapportering og anden dokumentation skal ske i overensstemmelse med retningslinjerne i afsnit 3 (lavfrekvent støj og infralyd) og 4 (vibrationer) i "Orientering fra Miljøstyrelsen", nr. 9, 1997 om lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø, af et laboratorium, der er godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømåling - eksternt støj".

2.1.5 Støv

- Virksomhedens indretning og drift må ikke give anledning til støvgener i omgivelserne, som efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige. Såfremt der konstateres væsentlige støvgener, skal virksomheden straks iværksætte og gennemføre de nødvendige støvbegrænsende foranstaltninger, således at generne minimeres.
- Der skal i nødvendigt omfang træffes foranstaltninger til hindring af støvdannelse fra interne transportveje, materialebunker og produktionsanlæg.
- Der må ikke uden råstofmyndighedens godkendelse udsprede andre støvdæmpende midler end vand.

2.1.6 Forebyggelse mod forurening

2.1.6.1 Brændstof og olieoplag

- Alt brændstof, olieoplag mv. anbringes i aflåselige tæt lukkede containere i forsvarlig stand med en indbygget sump med dobbeltbund eller spildbakke, som skal kunne rumme 100 % af brændstoftankens volumen eller indholdet af den største beholder af øvrige olie- eller kemikalieprodukter.
- Der må ikke benyttes eller oplagres olieprodukter, kemikalier mv. til andet end råstofindvindingen.
- Transport af tanke skal ske, så der ikke opstår risiko for spild.
- Tanke og containere skal sikres mod påkørsel.
- Mobiletanke skal opbevares udenfor det åbne graveareal udenfor gravens tilladte driftstider.

2.1.6.2 Materiel

- Tankning, reparation, vask og parkering af kørende materiel skal foregå udenfor åbent graveareal.
- Tankning, reparation/service og parkering skal foregå på en sådan måde, at der ikke er risiko for spild.
- Til sikring mod drybspild skal anvendes sugemåtter eller lignende.
- Tankning skal foregå under opsyn.
- Tankningen skal foregå således, at den automatisk afbrydes, når tanken er fuld.

2.1.6.3 Olie- og kemikaliespild

- Alt materiel skal være i forsvarlig stand med henblik på at undgå olie- og kemikaliespild, og eventuelle utætheder skal øjeblikkeligt afhjælpes og reparerer.
- Spild af olie- og kemikalieprodukter, herunder spild ved påfyldning af brændstof på køretøjer, skal opsamles straks og Region Sjælland kontaktes.

2.1.6.4 Dræn

- Der må ikke afledes drænvand til det gravede areal.

2.1.6.5 Gødningstoffer og sprøjtemidler

- Der må ikke anvendes gødningstoffer og sprøjtemidler inden for etaper, hvor råstofindvinding er påbegyndt og på de efterbehandlede arealer. Forbuddet er gældende pr. etape fra tidspunkt for opstart af afgrøning. Forbuddet er også gældende efter afslutning af indvinding og efterbehandling.

2.1.6.6 Affald

- Maskiner og materiel, der ikke anvendes i forbindelse med indvinding, eller ikke kan betragtes som anvendeligt til indvindingen, må ikke opbevares inden for det område, som tilladelsen til indvinding af råstoffer omfatter.
- Ejeren og indvinderen har ansvar for, at der ikke henlægges affald af nogen slags samt for, at eventuelt henkastet affald straks fjernes.

2.1.6.7 Adgangsvej

- For at hindre uvedkommende færdsel skal adgangsvejen være afspærret, når råstofgraven er ubemandet.

2.1.7 Geologiske interesser

- Hvis der i indvindingsforløbet blotlægges særligt værdifulde geologiske elementer i grusgravens periferi, kan Region Sjælland forlange disse elementer bevaret af undervisningsmæssige og videnskabelige grunde.

2.1.8 Efterbehandling

- Arealet efterbehandles til naturområde.
- Arealet skal efterbehandles løbende, og efterbehandlingen påbegyndes og afsluttes så tidligt, som det er praktisk muligt under hensyn til virksomhedens drift.

- Tilkørte materialer skal fjernes i forbindelse med efterbehandlingen, medmindre Region Sjælland kan godkende, at materialerne indgår som en naturlig del af efterbehandlingen.
- Muld- og overjordsdepoter, der er oplagt på ejendommen i forbindelse med afgravning af overjord, skal nedlægges i forbindelse med efterbehandlingen.
- Efterbehandlingen af periferiskråninger skal maksimalt udføres med en stejlkhed som beskrevet i afsnit 2.1.2.2.
- Der må ikke udlægges muld eller overjord på sydvendte skråninger. Udlæg af muld på det efterbehandlede areal skal så vidt muligt begrænses arealmæssigt.
- Adgangsvejen og interne veje skal fjernes i forbindelse med tilladelsesarealets efterbehandling, medmindre Region Sjælland vurderer, at vejene kan indgå som en naturlig del af efterbehandlingen.

2.1.9 Afslutning

- Efterbehandlingen skal være afsluttet senest et år efter indvindingens ophør eller senest den dato, hvor tilladelsen udløber.
- Efterbehandlingspligten indtræder omgående, såfremt tilladelsen tilbagekaldes.
- Behandlingsanlæggene og dertil knyttede installationer, herunder eventuelle støbte fundamenter eller lignende, samt gravemaskiner, redskaber, bygninger og skure skal være fjernet senest et år efter indvindingens ophør og/eller senest den dato, hvor tilladelsen udløber.

3 Afgørelser og vilkår fra andre myndigheder

Herunder er listet afgørelser og vilkår fra andre myndigheder, som er nødvendige, eller har betydning for udnyttelse af tilladelsen til råstofindvinding.

3.1 Naturbeskyttelsesloven

3.1.1 Beskyttede naturtyper

Holbæk Kommune har 5. juni 2025 meddelt dispensation til at udsætte retablering af moseareal mod etablering af erstatningsnatur på Sophienholmvej 65, 4340 Tølløse.

3.1.2 Vilkår efter naturbeskyttelsesloven

- Jorddeponiet på det beskyttede moseareal skal fjernes før 1. maj 2030.
- Der skal etableres mindst 5.000 m² erstatningsnatur ved at lukke afløbet fra området, og danne en mindre hævning af terrænet/vold, som kan afgrænse arealet mod øst, så der skabes vådere forhold og udvikling til mosevegetation.
- Den afgrænsende vold/hævning af terrænet mod øst må ikke være lavere end kote 68,50 m DVR90. Volden må på det laveste punkt ikke være højere end kote 69,00 m DVR90, og må ingen steder være højere end 70,00 m DVR90.
- Erstatningsarealet skal være etableret senest 3 måneder efter denne dispensations klagefrist er udløbet.

Afgørelsen fremgår af bilag 5.

3.2 Vandforsyningsloven

Holbæk Kommune har 10. december 2025 meddelt tilladelse efter vandforsyningsloven til indvinding af 30.000 m³ vand pr. år fra beskyttet sø til grusvask og støvbekæmpelse. Søen ligger udenfor råstofindvindingsarealet.

3.2.1 Vilkår efter vandforsyningsloven

Gyldighed og formål

1. Tilladelsen har en gyldighed på 10 år, hvilket vil sige indtil den xx.xx. 2035.
2. Formålet med indvindingen er anvendelse af vand til grusvask og støvbekæmpelse. Formålet må ikke ændres uden Holbæk Kommunes godkendelse.

Mængde

3. Der må indvindes op til 30.000 m³ pr. år fra gravesøen, som findes på matr.nr. 1a, Grøntved Overdrev, Tølløse, nord for graveområdet (se bilag 1). Indvindingsstedet må ikke flyttes uden forudgående godkendelse af Holbæk Kommune.
4. Den oppumpede vandmængde skal registreres enten ved vandmåler, registrering af pumpekapa-citet og driftstider for pumpen eller lignende. Vandforbruget skal opgøres hvert år for kalenderåret

1. januar til 31. december. Forbruget skal indberettes til Holbæk Kommune senest den 1. februar det efterfølgende år på en af kommunen anvist måde.

5. Registreringen af vandforbruget skal opbevares i mindst 10 år og på anmodning forevises myndighederne.

6. Bestemmelser om måling og registrering af vandforbruget kan til enhver tid ændres af kommunen.

Påvirkning af vandspejl

7. Vandspejlet i søen skal pejles en dag i den første uge af følgende måneder: maj, juni, juli, august og september.

8. Pejlingen skal referere til et pejlepunkt, som ansøger skal oprette og få indmålt GPS-koordinater (x, y og z) for. Pejlepunktet skal være markeret i terræn. Fotodokumentation for etableret pejlepunkt samt koordinater skal fremsendes til Holbæk Kommune inden første pejling.

9. Vandspejlet i søen må ikke sænkes til under kote +55,20 DVR90. Hvis vandspejlet er under denne kote, skal vandindvindingen ophøre straks, og Holbæk Kommune skal orienteres om hændelsen. Indvindingen kan genoptages, når ansøger har dokumenteret, at vandspejlet igen ligger over kote +55,20 DVR90, og Holbæk Kommune har godkendt dokumentationen.

Øvrige vilkår

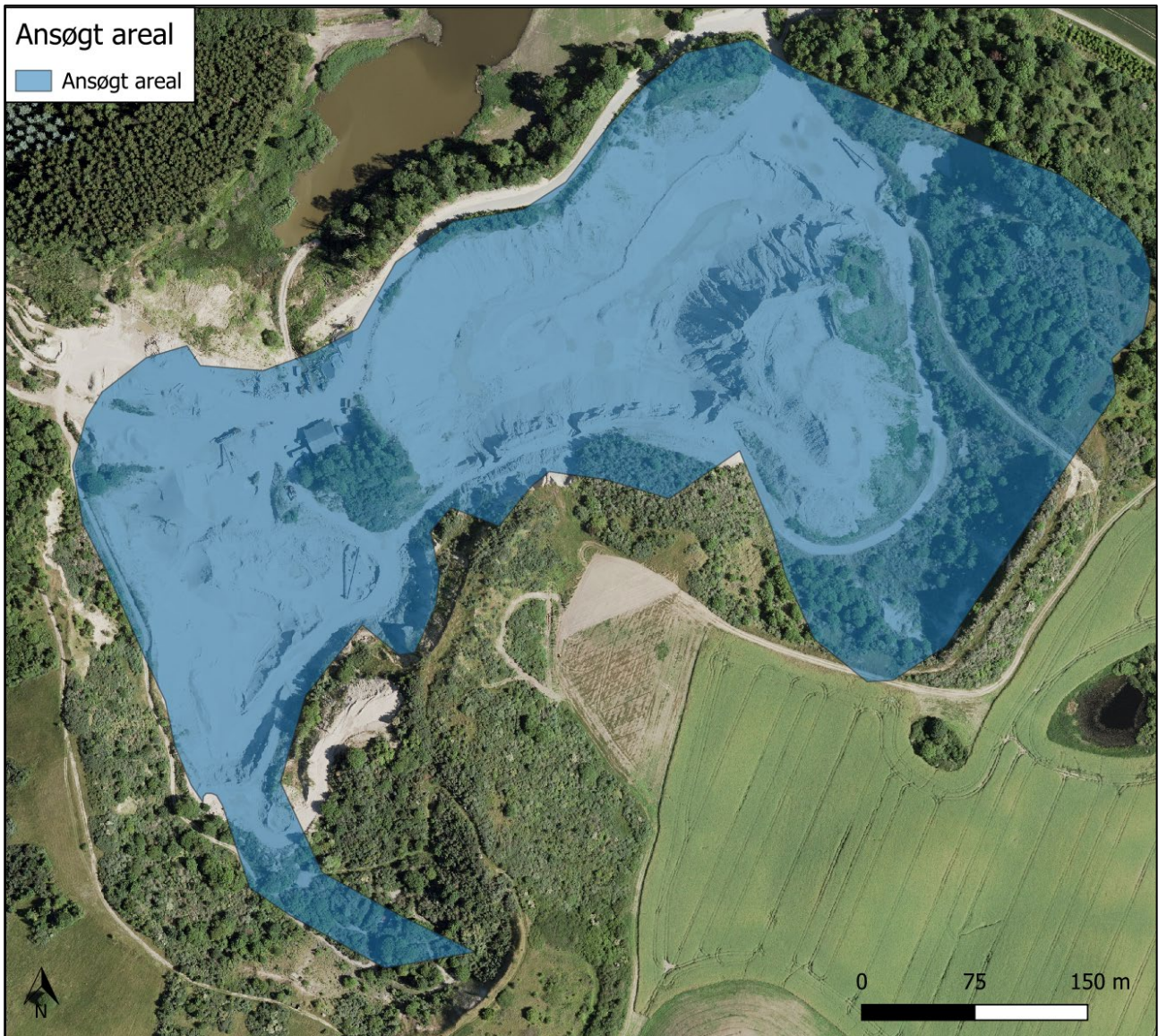
10. På opsugningsslangen skal der monteres et filter, så smådyr og andet ikke bliver suget med op i forbindelse med indvindingen.

Afgørelsen fremgår af bilag 6.

4 Grundlag for tilladelsen

4.1 Ansøgningen

- Ansøgningsskema af 12. november 2024.
- Ejendommen består af matr.nr. 1a Grøntved Overdrev, Tølløse i Holbæk Kommune.

- Det ansøgte graveareal udgør 18,5 ha, og er vist ovenfor.
- Der forventes årligt produceret 325.000 m³ sand-, grus- og stenmaterialer.
- Det søges om tilladelse til gravningen indtil år 2035. Den samlede råstofindvinding forventes afsluttet i år 2035.
- Der er ikke ansøgt om at grave under grundvandsspejlet.

- Der søges om import af op til 50.000 m³ sten og granit. De importerede materialer anvendes til produktion af betontilslagsmaterialer, perle-, ærte- og nøddesten og til produktion af stabilgrus.
- Samlet ønsker de tilladelse til import af 50.000 m³/år.
- Beskrivelse af anvendt materiel:

Type	Angivet kildestøj
Dozer: Komatsu 71 pxi	108
Dumper: Volvo A 30 G	110
Gummiged: Volvo L180 H	108
Gummiged: Volvo L220 H	108
Hydraulisk gravemaskine: Liebherr R 956	106
Knuser: Klemann 130 EVO	72
Tørsorteringsanlæg: Maskin Mekano ls 1203	72
Tørsorteringsanlæg: Powerscreen 1800 Warrior	89
Tørsorteringsanlæg Powerscreen 2200	89
Transportbånd: Barford R8048TR	

4.2 Udtalelser

4.2.1 Høring af myndigheder

Ansøgningsmaterialet har været i høring hos Holbæk Kommune. Kommunen har sendt et høringsvar, som er indgået i sagsbehandlingen.

4.2.2 Høring af naboer

Ansøgningsmaterialet er sendt i høring til ejere og beboere på følgende adresser:

- Sophienholmvej 31, 50, 52, 57, 63 og 65, 4340 Tølløse.

Regionen har ikke modtaget høringssvar.

4.2.3 Partshøring af udkast til afgørelse

Udkast til afgørelse om erhvervsmæssig indvinding af råstoffer er jf. forvaltningsloven³ udsendt i partshøring til ejere og beboere på følgende adresser:

- Sophienholmvej 31, 50, 52, 57, 63 og 65, 4340 Tølløse.

Region Sjælland har vurderet, at ejere og beboere i beboelseshuse i nærhed af det ansøgte areal, samt ejere af matrikler umiddelbart op til det ansøgte er parter i sagen.

Derudover er udkast til afgørelse sendt til Holbæk Kommune for høring af udkast til efterbehandlingsvilkår.

Regionen har ikke modtaget høringssvar.

³ LBK nr. 433 af 22. april 2014. Bekendtgørelse af forvaltningsloven, § 19.

5 Regionens vurdering og behandling af sagen efter råstofloven

Her er beskrevet de vurderinger og afvejninger regionen har foretaget i forbindelse med tilladelsen og fastsættelse af vilkår.

5.1 Råstofloven

Ved råstoflovens anvendelse skal der efter § 3 foretages en afvejning af råstofressourcernes omfang, kvalitet, sikring af råstofressourcernes udnyttelse samt erhvervsmæssige hensyn mod hensynene til miljøbeskyttelse, vandforsyningsinteresser, beskyttelse af arkæologiske og geologiske interesser, naturbeskyttelse, herunder bevarelsen af landskabelige værdier og videnskabelige interesser, rekreative interesser, en hensigtsmæssig byudvikling, infrastrukturanlæg, herunder energiproducerende anlæg, jord- og skovbrugsmæssige interesser, sandflugtsbekæmpelse og risiko for oversvømmelse eller erosion af kysten, fiskerimæssige interesser, ulemper for skibs- og luftfarten samt ændringer i strøm- og bundforhold.

Bestemmelsen er en udtømmende opregning af de hensyn og interesser, der skal vurderes og afvejes ved en afgørelse af, om der kan meddeles tilladelse til råstofindvinding, og på hvilke vilkår indvindingen i givet fald skal foregå. Spørgsmål om livskvalitet og ejendomsværdiforringelse indgår ikke i den afvejning, der kan foretages efter råstofloven.

5.1.1 Råstofplanen

Råstofplanens formål er at sikre, at råstofloven interesseafvejning tilgodeses således, at udnyttelsen af råstofforekomsterne på land sker som led i en bæredygtig udvikling efter en samlet interesseafvejning og således, at indvinding og efterbehandling tilrettelægges så arealet efterfølgende kan indgå som led i anden arealanvendelse.

Råstofindvinding skal som altovervejende hovedregel foregå i de områder, som er udlagt hertil i råstofplanen, medmindre der er særlige grunde til at fravige dette. En afvejning af hensynene i råstoflovens § 3 på baggrund af de konkrete forhold kan dog føre til, at der ikke kan meddeles tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding i et udlagt graveområde, eller at der kan meddeles tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding uden for de udlagte graveområder.

Gravearealet er beliggende i Sophienholm Graveområde, som ifølge Råstofplan 2020 er reserveret til indvinding af sand, grus og sten. Råstofferne inden for området skal udnyttes og oparbejdes optimalt, såvel over som under grundvandsspejlet i overensstemmelse med deres kvalitet, med mindre hensyn til andre interesser taler afgørende imod. Indenfor råstofplanens udlagte graveområder tillægges indvinding af råstoffer særlig vægt i regionens samlede afvejning.

Råstofplanen indeholder en række retningslinjer, som der skal tages hensyn til i forbindelse med behandling af råstofansøgninger.

5.2 Grave- og efterbehandlingsplan

Indvinding og efterbehandling udføres i henhold til den godkendte grave- og efterbehandlingsplan. Grave- og efterbehandlingsplanen fremgår af bilag 1 og 2.

Graveplanen visualiserer den overordnede rækkefølge og proces for indvinding af råstofressourcen.

Arealet efterbehandles til natur- og rekreativt område. Den planlagte efterbehandling og de fastsatte vilkår for efterbehandling sikrer efter regionens vurdering, at arealet landskabeligt og anvendelsesmæssigt vil indgå hensigtsmæssigt i det omkringliggende landskab.

5.3 Råstofressourcens udnyttelse og erhvervmæssige hensyn

Råstofferne på arealet er værdifulde, og kan bl.a. oparbejdes til stabilgrus. Størstedelen af arealet er allerede etableret grusgrav, men der er fortsat store råstofmængder tilbage på arealet.

Tilladelsen omfatter tilførsel af 50.000 m³ sten og granit til graven. Materialerne anvendes bl.a. til oparbejdning af betontilslagsmaterialer og stabilgrus med materialerne i graven. Region Sjælland vurderer, at tilførslen af materialerne sikrer en bedre udnyttelse af materialerne i graven. Der er fastsat krav til dokumentation for tilførte råstoffer for at sikre, at der kun tilføres de tilladte råstoffer.

5.4 Miljøbeskyttelse

5.4.1 Driftstider

De fastsatte tidspunkter for drift i graven, er meddelt jf. det ansøgte. Regionen finder ikke anledning til at begrænse de ansøgte driftstider. Regionen har lagt særligt vægt på, at driften i graven efter regionens vurdering ikke vil overskride de vejledende støjvilkår indenfor de ansøgte driftstider.

Der er i tilladelsen givet mulighed for parkering af lastbiler i graven op til en time før normal driftstid. Dette er hensigtsmæssigt for afvikling af læsningen og kørslen ind og ud af graven om morgenen, hvor der kan komme mange lastbiler. Indkørsel og parkering af tomme lastbiler vil kun medføre ganske begrænset støjpåvirkning, hvorfor Region Sjælland ikke vurderer, at der er grundlag for at begrænse denne mulighed.

5.4.2 Støj, lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer

Region Sjælland har i indvindingstilladelsen fastsat en række vilkår for at imødegå støjgener for de omkringboende. Der er bl.a. fastsat vilkår indeholdende grænseværdier for råstofgravens eksterne støjniveau samt vilkår om pligt til støjmåling/støjberegning, hvis tilsynsmyndigheden har en begrundet mistanke om, at støjvilkårene ikke overholdes. Der er endvidere fastsat vilkår om metoden til udførelse af støjberegninger.

Støjvilkårene fremgår af afsnit 2.1.4.

Det ansøgte areal er vurderet til at være omfattet af "områdetype 8, det åbne land", jf. vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5/1984, "Ekstern støj fra virksomheder". Af vejledningen fremgår det, at fastsættelse af støjgrænser for denne områdetype skal ske efter en konkret vurdering. En virksomhed, der påfører omgivelserne en væsentlig støjbelastning, bør ikke placeres i det åbne land, medmindre det er den eneste naturlige placering af virksomheden, blandt andet råstofindvindingsvirksomheder, der i højere grad er bestemt af de geologiske forekomster end støjhensyn.

Som udgangspunkt ved den konkrete vurdering i forbindelse med fastsættelse af støjgrænser er Miljøstyrelsen af den principielle opfattelse, at vilkår om støj fra grusgrave bør fastsættes med udgangspunkt i Vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5/1984, "Ekstern støj fra virksomheder", områdetype 3 -

“Blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder”. Region Sjælland har ikke fundet grundlag for at afvige fra vejledningen.

Anlægs- og efterbehandlingsarbejde er en nødvendig del af råstofindvindingen. Anlægs- og efterbehandlingsarbejde sker ofte tættere på terrænniveau end selve råstofindvindingen, og kan derfor medføre øget støjpåvirkning. Anlæg og nedlæggelse af støjvolde sker derudover uden støjafskærmning, hvilket er baggrunden for, at Region Sjælland har meddelt lempelse af de vejledende støjgrænser i forbindelse med anlægs- og efterbehandlingsarbejdet. Lempelserne er afgrænset til disse specifikke aktiviteter, og forventes kun at ske i korte tidsrum.

Vilkår om lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer er fastsat for at sikre omkringboende mod væsentlige gener eller bygningsskader. Vilkårene er fastsat ud fra de vejledende grænseværdier.

5.4.3 Støv

Processer i forbindelse med indvinding eller forarbejdning af råstoffer kan forårsage støvdannelse ligesom støvdannelse kan opstå fra gravens flade eller kørsel på interne veje. Region Sjælland har derfor fastsat vilkår om, at støv ikke må udgøre en væsentlig gene for omgivelserne, og at der i graven skal træffes de nødvendige foranstaltninger til hindring af støvdannelse.

Der kan være risiko for støvgener i forbindelse med kørsel på offentlig vej, både fra veje, hjul mm, men også fra de transporterede materialer, såfremt lastbiler ikke dækkes over. Dette forhold reguleres af Holbæk Kommune samt politiet.

5.4.4 Forebyggelse mod forurening

I forbindelse med råstofindvindingen fjernes muld og overjord, som udgør en naturlig beskyttelse af grundvandet. I forbindelse med efterbehandlingen genudlægges overjord og muld, men det er regionens vurdering, at dette ikke genskaber den naturlige beskyttelse af grundvandet. Derfor må der ikke anvendes gødningsstoffer og sprøjtemidler på det gravede areal, hverken under indvindingen eller efter indvindingens afslutning.

Arbejdet i graven foregår i vidt omfang tæt på grundvandsspejlet, uden den naturlige beskyttelse fra muld og overjord. Grundvandet er derfor ekstra sårbart overfor forureninger. Vilkår til forebyggelse af forurening har til formål at mindske risiko for forurening af jord og grundvand, blandt andet ved at sikre, at eventuelle spild eller uheld undgås eller begrænses. Derudover sikres, at eventuelt spild f.eks. i forbindelse med brud på olie- eller brændstofslanger kan opsamles hurtigst muligt, da opsamlingsmateriel skal være tilgængeligt.

Samtidig sikrer sikkerhedsafstand til åbne vandflader, at der er mindst mulig risiko for påvirkning af f.eks. grundvandssøer eller andre overfladeberørte recipienter ved et eventuelt spild fra brændstoftanke, samt tanke med øvrige tilsætningsstoffer og affald.

Drænvand kan indeholde forurenende stoffer, som hurtigt og ufiltreret ender i grundvandet, hvis det afledes til graven. Der er derfor fastsat vilkår om, at der ikke må afledes drænvand til det gravede areal.

5.4.5 Graveafstande og periferiskråninger

Fastsættelse af graveafstande har til formål at begrænse de miljømæssige gener fra indvindingen bl.a. i form af støv og støj. Derudover er formålet med graveafstande at sikre, at indvinderen ikke uagtsomt graver så tæt på graveområdets ydre grænse, at de nødvendige råstoffer til at udføre den

planlagte efterbehandling mangler, eller at der opstår risiko for skred, som overskrider graveområdets ydre grænse. De fastsatte grænser for indvindingen består både af en efterbehandlingsgrænse og en gravegrænse for indvinding, som fastsættes i forhold til grænserne for det samlede indvindingsareal. Derudover fastsættes der grænser for, hvor stejle de efterbehandlede skrån timer må være. Gravegrænserne er fastsat/beregnet med udgangspunkt i de gravedybder, der er angivet i ansøgningen, og de hældningsgrader, som fremgår af efterbehandlingsplanen.

Regionen tillader en stejlere skåningshældning på de efterbehandlede sydvendte skrån timer (1:1,5), end på de nordvendte (1:2). Dette skyldes, at stejle, sydvendte skrån timer i særlig grad kan udvikle sig til god natur - særligt overdrev. Samtidig er der fastsat vilkår om, at de sydvendte skrån timer ikke må efterbehandles med muld eller overjord, da dette ville begrænse eller ødelægge potentialet for naturudvikling.

De fastsatte graveafstande fremgår af afsnit 2.1.2.2.

5.5 Vandforsyningsinteresser

Ved råstofindvindingen fjernes muldlag/overjord og selve råstofferne (sand/grus/kalk/kridt), hvilket øger grundvandets sårbarhed overfor forurening. Der er derfor fastsat vilkår for opbevaring af tanke, brændstofpåfyldning, reparationer m.m., for at minimere risikoen for spild eller uheld, som kan medføre grundvandsforurening.

Der er derudover fastsat vilkår om permanent forbud imod brug af pesticider/sprøjtemidler og gødning på indvindingsarealet for at undgå forurening af grundvandet. Vilkåret fastholdes permanent, da området efter råstofindvindingens afslutning vurderes permanent at være mere sårbart overfor grundvandsforurening.

Vilkåret tinglyses permanent på ejendommen.

5.6 Beskyttelse af arkæologiske og geologiske interesser

Af hensyn til beskyttelse af geologiske, videnskabelige og undervisningsmæssige interesser er der vilkår om, at regionen kan forlange særligt værdifulde geologiske profiler bevaret i grusgravens periferi, hvis sådanne profiler blotlægges undervejs i indvindingsforløbet.

Tilladelsen åbner derudover mulighed for, at der må etableres og efterlades op til tre geologiske profiler i graven.

5.7 Naturbeskyttelse, landskabelige værdier og videnskabelige interesser

Af hensyn til landskabelige værdier har Region Sjælland ud fra tilsyn og vurdering af området fastsat vilkår for blandt andet efterbehandlingen. Indvinding af grus er en irreversibel proces, hvorfor der vil blive en påvirkning af landskabskarakteren. De overordnede vilkår for efterbehandlingen, hvor det præciseres, hvordan efterbehandlingen skal foretages, har til hensigt at mindske den visuelle påvirkning af arealet efter endt indvinding og samtidig tage hensyn til naturmæssige- og grundvandsmæssige interesser. Vilkårene som tillader relativt stejle sydvendte skrån timer uden tilførsel af muld eller overjord sikrer gode muligheder for, at området kan udvikle sig til et værdifuldt naturområde og potentielt levested for sjældne arter.

For at sikre færdiggørelse af råstofindvindingen og en tidsmæssig begrænsning af den påvirkning råstofgraven vil have på landskabet og omgivelserne generelt, er der fastsat vilkår om minimumsindvinding. Kravet til indvinding er fastsat til ca. 10 % af den tilladte mængde for at sikre, at vilkåret ikke er til hinder for almindelige udsving i produktionen, der bl.a. opstår på grund af konjunkturudsving.

5.8 Øvrige hensyn

Der er ingen rekreative interesser på arealet i dag, da arealet er eksisterende grusgrav.

Byudvikling, infrastrukturanlæg, jord- og skovbrugsmæssige interesser, sandflugtsbekæmpelse og risiko for oversvømmelse eller erosion af kysten, fiskerimæssige interesser, ulemper for skibs- og luftfarten samt ændringer i strøm- og bundforhold findes ikke at være relevante hensyn i den pågældende sag.

5.9 Sikkerhedsstillelse

Der er fastsat vilkår om sikkerhedsstillelse for efterbehandlingen af området i overensstemmelse med § 10 i råstofloven.

Sikkerhedens størrelse er fastsat på baggrund af arealstørrelsen og den planlagte efterbehandling ud fra regionens normale arealtakster.

6 Natura 2000 områder og habitatdirektivets bilag IV

Tilladelse til råstofindvinding på land er omfattet af habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 3, nr. 1, og derved forpligtelsen i habitatbekendtgørelsens § 10. Habitatbekendtgørelsens § 10 implementerer dele af habitatdirektivets artikel 12.

Bilag IV-arter er beskyttede både i og uden for Natura 2000-områder. Et yngle- eller rasteområde forstås som en samling af lokaliteter, hvor en bestand af en art yngler eller raster, og ikke som hver enkelt lokalitet eller forekomst, medmindre der ikke er økologisk sammenhæng med andre lokaliteter eller forekomster. Ofte vil de enkelte lokaliteter i et sådant "net- værk" af lokaliteter, der udgør et yngle- eller rasteområde, indbyrdes supplere hinanden i at opretholde bestanden. Betydningen af de enkelte lokaliteter i netværket kan afhænge af bestandens tæthed og spredningsmuligheder. Ved vurderingen af, om et yngle- eller rasteområde beskadiges eller ødelægges, er det afgørende, om den økologiske funktionalitet kan opretholdes på mindst samme niveau som hidtil. Vurderingen af eventuelle påvirkninger af bilag IV-arter forudsætter kendskab til bl.a. arternes forekomster, udbredelse, spredningsmuligheder og økologiske sammenhæng.

Det følger således af habitatbekendtgørelsen, at regionen ved behandlingen af en sag om tilladelse til råstofindvinding efter råstofloven er forpligtet til bl.a. at vurdere, hvorvidt projektet kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter. Regionens vurdering af eventuelle påvirkninger af bilag IV-arter forudsætter derfor kendskab til bl.a. arternes forekomst, udbredelse, spredningsmuligheder og økologiske sammenhæng.

Nærmeste Natura 2000-område er habitatområde nr. 247, Egernæs med holme og Fuglsø, som ligger ca. 7 km fra det ansøgte areal. Region Sjælland vurderer på baggrund af projektets karakter og projektets afstand til Natura 2000-området, at det ansøgte ikke kan påvirke registrerede, beskyttede og fredede områder internationalt.

Da der har været grusgravning på arealet gennem en årrække, hvor der erfaringsmæssigt kan opstå god natur og levesteder for bilag IV-arter vurderede Region Sjælland, at ansøgningsarealet potentielt kunne være yngle- og rasteområde for markfirben. Regionen foretog derfor i 2024 tre besigtigelser hhv. den 29/4, 6/6 og 20/8, hvor arealet blev eftersøgt for markfirben. Der blev ikke observeret markfirben på de tre besigtigelser. På baggrund af besigtigelserne vurderer Region Sjælland derfor, at arealet ikke er yngle- eller rasteområde for markfirben.

På besigtigelsen d. 20/8 blev der observeret en brun frø som ikke var mulig at fange, og derfor heller ikke mulig at artsbestemme. Regionen besluttede derfor at lave en supplerende besigtigelse den 23/8.

På besigtigelsen den 23/8 blev der observeret mange brune frøer. Det blev vurderet at være af de to arter spidssnudet frø og butsnudet frø, hvoraf spidssnudet frø er på habitatdirektivets bilag IV. Frøerne var knyttet til et temporært vandhul i den nordvestlige del af arealet. Der blev desuden observeret frøer langs det aktive graveareal op til 150 meter fra vandhullet. Det temporære vandhul, og de skovbevoksede områder umiddelbart omkring vurderes at udgøre yngle- og rasteområdet.

Vandhullet ligger 170 meter fra det ansøgte areal. Yngle- og rasteområdet vurderes derfor ikke at blive påvirket af den ansøgte råstofindvinding.

Der blev ikke observeret frøer på det aktive graveareal, eller arealer som tidligere har været gravet. Spidssnudet frø er knyttet til fugtige arealer, og trives ikke på tørre eller grusede områder. På den baggrund vurderes det ikke sandsynligt, at frøerne vil bevæge sig ud på det aktive graveområde,

som er eksisterende grusgrav, og risikoen for individdrab som følge af det ansøgte vurderes derfor for minimal.

Der blev på besigtigelserne ikke observeret andre bilag IV-arter indenfor det ansøgte areal. Region Sjælland vurderer, at det ansøgte ikke udgør en risiko for påvirkning af yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter, eller for individdrab på samme arter.

7 Miljøvurdering (VVM)

En ansøgning om råstofindvinding skal behandles efter ”Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)”, idet indvinding af sand, grus og sten er opført under bekendtgørelsens bilag 2, hvorfor det skal vurderes om indvindingen kan have væsentlig indvirkning på miljøet⁴.

Screeningen har fastslået, at det ansøgte projekt ikke forudsætter miljøvurdering, jf. bilag 3.

⁴ LBK nr. 4 af 3. januar 2023. Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

8 Regions Sjællands samlede vurdering

Det er Region Sjællands samlede vurdering, at der skal gives tilladelse til indvinding af råstoffer på det ansøgte areal.

Region Sjælland har afvejet de hensyn, som fremgår af råstoflovens § 3 og fundet, at der ud fra ovenstående vurderinger og med de nævnte vilkår, som er fastsat i afsnit 2 kan etableres en råstofgrav på den ansøgte placering, så der bliver taget de nødvendige og tilstrækkelig hensyn til natur, miljø, grundvand, naboer og øvrige interesser.

9 Generelle bestemmelser

9.1 Gyldighed og tilbagekaldelse

Råstofindvindingen må ikke påbegyndes før klagefristen er udløbet. Hvis der indkommer en klage, får ansøger besked, og gravningen må ikke startes, før en endelig afgørelse er truffet med mindre, klagemyndigheden bestemmer andet.

Råstofftilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden tre år efter, at den er meddelt, eller hvis den ikke har været udnyttet i tre på hinanden følgende år.

Råstofftilladelsen kan tilbagekaldes af Region Sjælland i tilfælde af grov eller gentagen overtrædelse af vilkårene, hvilket er beskrevet i råstoflovens § 11.

Tilladelse efter vandforsyningsloven kan tilbagekaldes eller ændres uden erstatning, hvis forudsætningerne for tilladelsen viser sig urigtige eller ændres væsentligt.

9.2 Tinglysning af deklaration om efterbehandling

Når afgørelsen er endelig, tinglyser Region Sjælland en deklaration på ejendommen om de varige vilkår vedrørende efterbehandling og brug af arealet.

Afgiften for tinglysningen er 1.850 kr. I henhold til § 10, stk. 6 i lov om råstoffer⁵ skal tinglysningsgebyret betales af ejendommens ejer, men opkræves hos ansøger. Afgiften vil blive opkrævet, når tinglysningen er sket.

Sikkerhedsstillelsen frigives først, når den i grave- og efterbehandlingsplanen beskrevne efterbehandling er udført og godkendt af Region Sjælland. Regionen beder i den forbindelse om en udtalelse fra Holbæk Kommune, inden godkendelse af den udførte efterbehandling.

9.3 Tilsyn og besigtigelse

Region Sjælland fører tilsyn med indvindingen og foretager besigtigelse af arealet for blandt andet at påse, at tilladelsen og vilkårene overholdes. Tilsynet kan også ske ved brug af drone. Tilsynet har uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme for at foretage dette tilsyn, og politiet yder om nødvendigt bistand til at gennemføre dette, jf. råstoflovens § 32.

Tilsynsmyndigheden skal foranledige et ulovligt forhold lovliggjort, medmindre forholdet har underordnet betydning. Region Sjælland kan meddele påbud om, at et ulovligt forhold skal lovliggøres inden for en nærmere fastsat frist, jf. råstoflovens § 33.

Region Sjælland kan umiddelbart lade foretage, hvad der er nødvendigt på ejerens og indvinderens bekostning, hvis et påbud om at lovliggøre et ulovligt forhold ikke efterkommes rettidigt, jf. råstoflovens § 33.

⁵ LBK nr. 124 af 26. januar 2017. Bekendtgørelse af lov om råstoffer

9.4 Arkæologi under indvindingen samt udtalelse fra museum inden opstart

Bygherre har altid mulighed for at indhente det arkæologisk ansvarlige museums udtalelse forud for jordarbejder, jf. museumsloven § 25⁶.

Herved gives de bedste muligheder for at undgå standsning af anlægsarbejdet og udgifter til arkæologiske undersøgelser, jf. museumsloven § 27.

Hvis museet i sin udtalelse skønner, at der på arealet ikke findes væsentlige arkæologiske bevaringsinteresser, så vil evt. udgifter til nødvendig arkæologisk undersøgelse skulle betales af Kulturministeren, jf. museumsloven § 27.

Uanset eventuel udtalelse fra museet skal indvinding omgående standses, hvis der i forbindelse med råstofindvindingen fremkommer arkæologiske fund eller anlæg, og der skal foretages anmeldelse til museet.

En udtalelse fritager ikke bygherre/indvinder fra forpligtelsen til at standse anlægsarbejdet og underrette museet, hvis arkæologiske levn påtræffes, men fritager ham/hende for udgifterne til en undersøgelse.

Indvinder kan også få afklaret de arkæologiske interesser igennem en prøvegravning på arealet.

9.5 Vejloven

Ifølge vejlovens § 73 stk. 3 kræver det vejmyndighedens tilladelse at foretage udgravning eller påfyldning nærmere vejens areal end 3 m samt nærmere vejens areal end svarende til to gange højdeforskellen mellem udgravningen eller påfyldningen og vejens areal. Dette er regionens udgangspunkt ved fastsættelse af vilkår om afstand til veje omfattet af vejloven.

9.6 Grave og efterbehandlingsplan

Efterbehandlingsplanen beskriver de overordnede retningslinjer for efterbehandlingen. De medfølgende skitser, f.eks. placering af søer, beplantning osv., er således ikke nøjagtigt fastlagte.

9.7 Returjord

Der må ikke uden dispensation fra Region Sjælland tilføres hverken forurennet eller ren jord til råstofgraven⁷.

Import af råstofferne sand, grus og sten til forarbejdning og/eller produktforbedring forudsætter ikke dispensation fra jordforureningsloven § 52. Import af råstoffer forudsætter dog Region Sjællands tilladelse efter råstofloven fra.

⁶ LBK nr. 358 af 8. april 2014. Bekendtgørelse af museumsloven.

⁷ LBK nr. 282 af 27. marts 2017. Bekendtgørelse af lov om forurennet jord.

9.8 Olie- og kemikalieaffald

Olieaffald skal op- og indsamles med henblik på regenerering. Denne forpligtigelse skal opfyldes ved at indgå aftaler med virksomheder, der indsamler olieaffald med henblik på regenerering til baseolie⁸.

Klude, der benyttes til aftørring af maskiner og andet materiel, skal opbevares og bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om opbevaring og bortskaffelse af farligt affald.

9.9 Entreprenørtanke

Entreprenørtanke skal være typegodkendte, og der skal være mærkeskilt på tankene med oplysninger om fabrikantens navn, hjemsted, tankrumfang, tanktype, fabrikationsnummer og fabrikationsår.

Tankene i grusgraven skal desuden være typegodkendt og opstillet efter Olietankbekendtgørelsen⁹ og ADR reglerne¹⁰.

9.10 Jordforurening

I tilfælde af oliespild eller lignende i forbindelse med råstofindvindingen skal Region Sjælland orienteres.

9.11 Byggeloven

Hvis der ønskes opsat mandskabsvogne, administrationsbygninger eller lignende i råstofgraven, skal der søges særskilt om byggetilladelse til dette i kommunen. Dette gælder også for midlertidigt opsatte skurvogne eller lignende. Der henvises til det gældende bygningsreglement.

9.12 Grundvand

Der må ikke uden særlig tilladelse foretages oppumpning og bortledning af grundvand med henblik på grundvandssænkning.

Der må ikke uden særskilt udledningstilladelse foretages udledning af vand fra grusvask og vand fra vask af materiel.

9.13 Dræn

Hvis der i forbindelse med indvindingen stødes på dræn, eller der opstår behov for at ændre, afbryde eller omlægge dræn skal Holbæk kommunens vandløbsmyndighed kontaktes forinden, da det kan kræve en tilladelse efter vandløbsloven.

9.14 Digesvaler

Digesvaler er fredet. Skrænter og skråninger, hvor digesvalerne har etableret reder, må ikke graves inden for ynglesæsonen fra 1. april til 31. august.

⁸ BEK. nr. 2512 af 10. december 2021. Bekendtgørelse om affald, § 67.

⁹ BEK nr. 1257 af 27. november 2019. Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines, kap. 2.

¹⁰ BEK nr. 596 af 26. maj 2023. Bekendtgørelse om vejtransport af farligt gods.

9.15 Ledningsregisteret

Før gravning påbegyndes, har indvinder pligt til at indhente oplysninger i ledningsregistret (LER.dk) om ledningsføringer, der kan påvirkes af gravningen¹¹.

9.16 Teleledninger

I henhold til § 5 i lovbekendtgørelse om graveadgang¹² skal enhver, der foretager bygnings-, jordarbejder eller iværksætter andre foranstaltninger, forespørge telefonselskaberne med mindst otte dages varsel, om der findes ledninger eller anlæg, der nødvendiggør særlig hensyn.

9.17 Indberetning af indvunden mængde

Der skal hvert år gives oplysninger til Region Sjælland om arten og mængden af de råstoffer, der indvindes i hver råstofgrav samt om anvendelsen heraf. Indberetningen skal ske elektronisk efter anvisning af Region Sjælland.

9.18 Indberetning om boringer.

Resultatet af udførelse af boringer m.v. efter råstoffer på ejendommen skal inden tre måneder efter udførelsen indberettes til Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelser på særlige skemaer. Inden for samme frist skal resultater af geofysiske undersøgelser og andre råstofundersøgelser, herunder om råstoffernes kvalitet, indberettes til Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelser.

9.19 Underretning ved konkurs mv.

I tilfælde af indvindingsvirksomhedens konkurs, betalingsstandsning m.v., er såvel ejendommens ejer, som den der driver indvindingsvirksomheden, forpligtet til straks at underrette tilsynsmyndigheden.

9.20 Råstofafgift

Råstofindvinderen er forpligtet til at betale råstofafgift.

Det skal bemærkes, at erhvervsmæssig indvinding af råstoffer, skal registreres ved Skat, myndighed@skat.dk. Region Sjælland orienterer skattemyndigheden om afgørelsen.

9.21 Yderligere vilkår og ændringer

Region Sjælland kan fastsætte yderligere vilkår eller foretage ændringer af allerede stillede vilkår, hvis det på et senere tidspunkt måtte vise sig nødvendigt af hensyn til opfyldelsen af råstoflovens formålsbestemmelser.

Fastsættelse af eventuelle nye vilkår eller ændringer af eksisterende vilkår vil dog kun blive aktuelt, hvis der er tale om ændrede forudsætninger i forhold til grundlaget for denne afgørelse.

¹¹ BEK nr. 1806 af 12. december 2020. Bekendtgørelse om registrering af ledningsejere mv.

¹² LBK nr. 845 af 21. august 2019. Bekendtgørelse af lov om graveadgang, etablering og udnyttelse af infrastruktur til telekommunikationsformål mv.

10 Offentliggørelse og klagevejledning

10.1 Generel klagevejledning

Tilladelsen til råstofindvinding med tilhørende andre afgørelser fra Region Sjælland er offentliggjort den 16. december 2025 ved annoncering på Region Sjællands hjemmeside.

Afgørelserne kan påklages inden fire uger fra de er offentliggjort.

Hvis du ønsker at klage over afgørelserne, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Du klager via klageportalen, som du finder via borger.dk eller virk.dk. Du logger på klageportalen med Nem-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden via klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I klageportalen sendes din klage automatisk først til rette myndighed. Hvis myndigheden fastholder afgørelsen, sender myndigheden klagen videre til behandling i nævnet via klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som herefter beslutter om, du kan fritages. [Se betingelserne for at blive fritaget.](#)

Et indbetalt klagegebyr tilbagebetales, hvis

1. Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. Klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevarerklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Vejledning om gebyrordningen kan findes på Nævnenes Hus' hjemmeside.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal sag anlægges inden seks måneder fra meddelelsen af afgørelsen, jf. råstoflovens § 43. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsen.

10.2 Klage over Region Sjællands afgørelser

10.2.1 Råstoftilladelsen og vurderinger efter Habitatbekendtgørelsen

Regionens afgørelse om tilladelse til råstofindvinding og evt. vurderinger efter miljøvurderingsloven¹³ eller habitatbekendtgørelsen¹⁴ om internationale naturbeskyttelsesområder og beskyttede dyre- og plantearter kan påklages efter bestemmelserne i råstofloven.

¹³ LBK nr. 4 af 3. januar 2023. Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

¹⁴ BEK nr. 1098 af 21. august 2023. Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Klageberettigede

- Adressaten for afgørelsen.
- Offentlige myndigheder.
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker.
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.
- Enhver med en individuel væsentlig interesse i afgørelsen.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, jf. råstoflovens § 16, stk. 7. Ved rettidig klage efter råstoflovens § 13, stk. 1, må tilladelsen tidligst udnyttes, når Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet endelig afgørelse i klagesagen eller har truffet afgørelse om, at tilladelsen kan udnyttes på trods af klagen, jf. råstoflovens § 16, stk. 8.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal sag anlægges inden seks måneder fra meddelelsen af afgørelsen, jf. råstoflovens § 43, stk. 1, og miljøvurderingslovens § 54, stk. 1 (ved samtidig miljøvurdering). Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsen.

10.3 Orientering

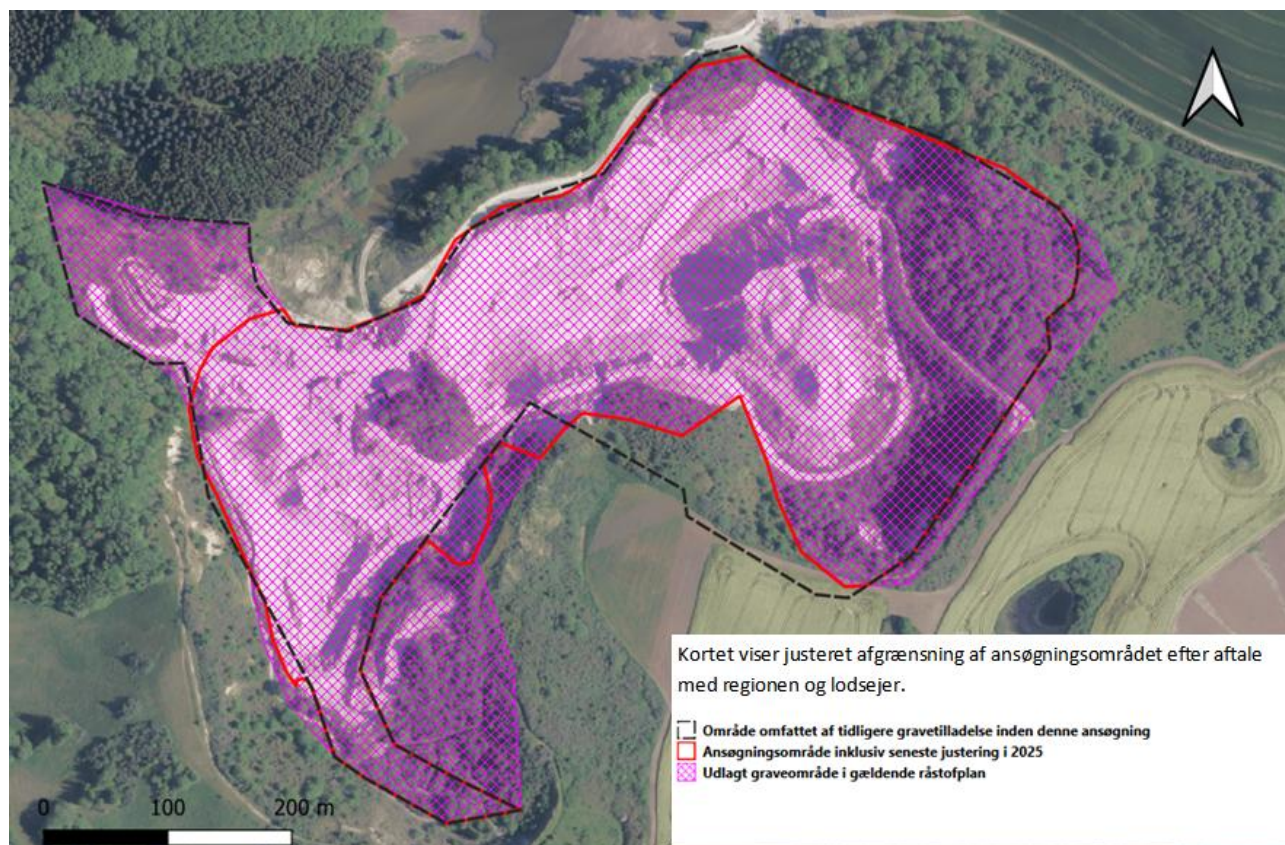
Kopi af afgørelsen er sendt til:

- Holbæk Kommune, rikep@holb.dk
- Naturstyrelsen (driftsenhed), nst@nst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening i Holbæk Kommune, holbaek@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, dof@dof.dkk
- Fredningsnævnet for Vestsjælland, vestsjaelland@fredningsnaevn.dk
- Museum Vestsjælland, plan@vestmuseum.dk
- Friluftsrådet fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet Kreds Nordvestsjælland (Odsherred, Kalundborg, Holbæk): kreds14@friluftsradet.dk
- Center for Kulturarv, cfk@slks.dk
- Skat, myndighed@skat.dk

Derudover orienteres øvrige høringsparter jf. afsnit 4.2.3.

Graveplan og indretning af grusgraven Sophienholm_vs. aug. 2025

Ansøgningsarealet er blevet justeret tre steder i forhold til den oprindelige afgrænsning hvilket fremgår af figur 1 nedenfor.

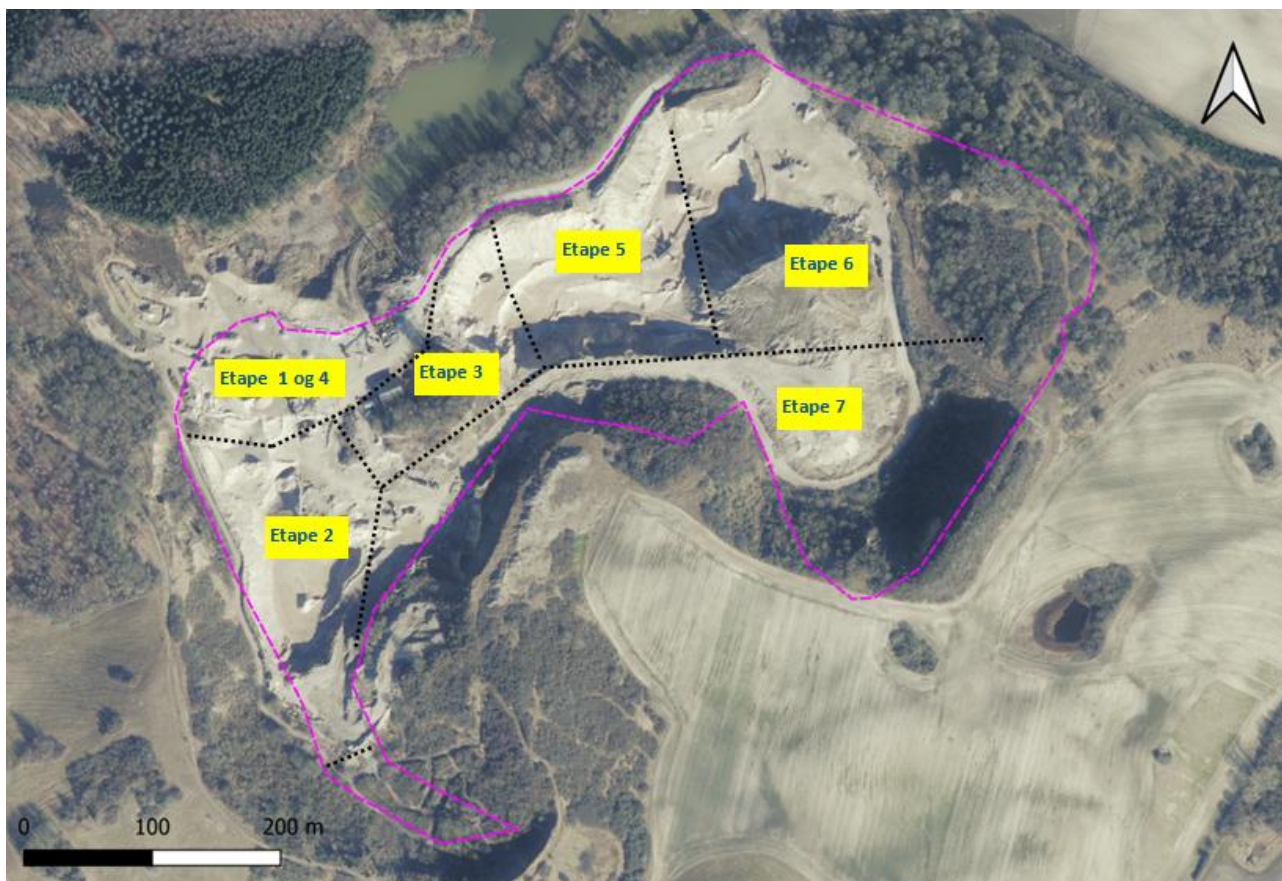

Figur 1. Viser forhold mellem areal som udløbne gravetilladelse omfattede, ansøgningsområde fra 2024 og endelige ansøgningsområde efter justering i 2025.

Grusgraven fremstår i forskellige niveauer som ikke er indbyrdes forbundne. Det medfører fx at materialer som udgraves i den østlige del af grusgraven, i tilfælde af at materialerne skal til behandlingsanlæg i den nordvestlige del af grusgraven, skal transporteres hele vejen rundt om grusgraven langs ydersiden af gravearealet.

Graveplanen er derfor tilrettelagt således, at gravningen starter i den syd-/ vestlige del og herefter fortsætter mod øst i etaper som vist på figur 2, hvor der graves så dybt som der er muligt i de fortløbende etaper således at bunden af grusgraven udgør et jævnt forløb og råstofferne kan transporteres inde i grusgraven med den kortest mulig afstand og terrænforskel.

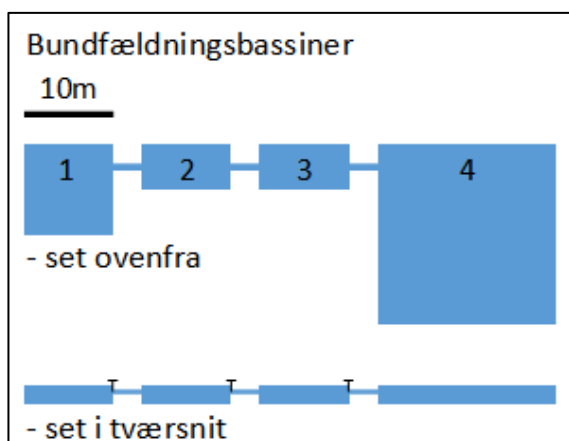
Gravningen tilrettelægges så der graves fra vest mod øst. Etape 1 og 4 er sammenfaldende og udtryk for, at denne etape muligvis vil blive gravet i dybden i forskellige tempi, af hensyn til når gruset skal transporteres op til vaskeanlægget som i starten vil blive placeret i etape 1.

Figur 2. Graveetaper

Der vil blive gravet 4 til 5 bundfældningsbassiner i området i etape 1, se figur 4 for indretning af grusgraven, hvortil vand fra grusvask kan bundfælde de fine fraktioner inden vaskevandet recirkulerer til vaskeanlægget, se figur 3 for udformning af bundfældningsanlæg. Vandet som skal bruges til at starte systemet op, hentes fra sø liggende nord for grusgraven. Det første år vil der være behov for at hente op til 30.000 m³ vand fra søen. Herefter recirkuleringssystemet kan holdes i gang med oppumpning af maksimum 10.000 m³/år vand til supplering af den vand der fordampes eller nedsiver fra anlægget.

Bundfældningsbassinerne vil blive opbygget så de løber over fra bassin 1 til 2 til 3 osv. så der er tid til at bundfælde de fine fragmenter. Bassinerne vil være indbyrdes forbundne med en kanal og flow fra bassinerne styres af en spærrelem, inden vandet når sidste bassin som vil have en tilstrækkelig størrelse til at oppumpning af vand ikke forstyrrer den rest der er bundfældet i bassinet.

Figur 3. Udformning af bundfældningsbassiner.

Når etape 5 starter op forventes bundfældningsbassiner samt vaskeanlægget at blive flyttet hertil.

Der vil blive gravet til en dybde svarende til 2 m over grundvandsspejl. Den præcise dybde for grundvandsspejlet under gravearealet kendes ikke og der vil derfor løbende under indvindingen blive monitoreret for grundvandsstand.

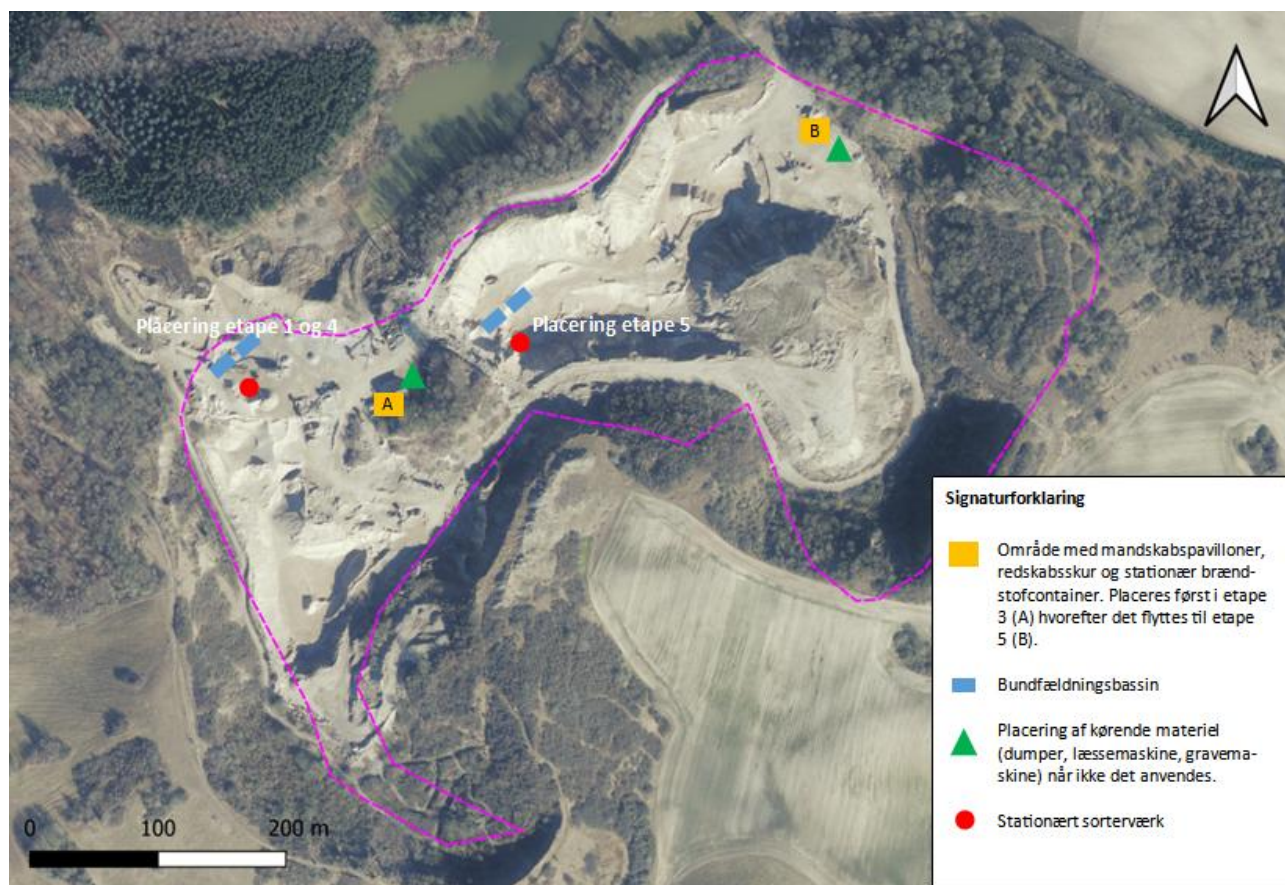
Placering af materiel i grusgraven

Til indvinding af grus i Sophienholm Grusgrav vil der blive benyttet følgende materiel, hvilket også fremgår af den digitale ansøgning: 3 læsemaskiner, 1 gravemaskine, 1 dumper, 1 dozer, 3 sorterværk, 2 opstakker, 1 mobil knuser. Alle anlæg er mobile og vil blive flyttet rundt i grusgraven i takt med etapegravningen med undtagelse af det ene sorterværk som benyttes til grusvask. Dette vil blive placeret i tilknytning til bundfældningsbassinerne – se figur 4.

Derudover vil der blive opsat to sammenbyggede mandskbspavilloner, en stationær brændstoftank, en værktøjscontainer og en affaldscontainer som vil stå samlet i grusgraven, startende i etape 3 hvorefter det vil blive flyttet til indgangen af grusgraven i udkanten af etape 6.

Der vil blive nedgravet en toilettank i tilknytning til mandskbspavillonerne. Disse tømmes efter behov af akkrediteret firma. Det samme gælder øvrige typer af affald der produceres i grusgraven jf. ansøgning.

Der vil være op til 3 mobile brændstoftanke i grusgraven.

Figur 4. Viser indretning af grusgraven med placering af materiel.

Efterbehandlingsplan Sophienholm Grusgrav_vs. aug. 2025

Graveområdet som udgør ca. 18 ha efterbehandles etapevis i takt med at der graves, dog så 2 til 3 graveetaper er åbne samtidig. Dvs. graveetape 1 vil blive efterbehandlet senest ved igangsætning af etape 4, etape 2 efterbehandles senest ved igangsætning af etape 5 osv. Den etapevise efterbehandling sikrer, at det aktive graveareal reduceres mest muligt. Se graveplan for etaper.

Skrænter efterbehandles med hældningen 1:2. For at skabe variation vil der også blive lavet mere stejle skrænter andre steder i grusgraven – se kort nedenfor.

Efterbehandlingen planlægges udført i overensstemmelse med "Deklaration om efterbehandling", som blev pålagt i forbindelse med råstoftilladelsen fra Vestsjællands Amt 11. november 2003, med en række udvidelser og ændringer, hvis mål er følgende:

- at tilpasse den udgravede grusgrav mest harmonisk i det samlede landskabsbillede
- at tilgodese kulturspor herunder grusgravens historie
- at skabe et større naturindhold i området, bl.a. ved at undlade at tilkøre muldjord og kun efterbehandle med muld i mindre omfang
- at sikre offentlighedens adgang til området

I "Deklaration om efterbehandling" er det stillet som vilkår, at nødvendige mængder muld til efterbehandling til enhver tid skal forefindes i depot på arealet og genudlægges i forbindelse med efterbehandling.

Mængden af overjord i grusgraven vurderes ikke at være tilstrækkelig til afrunding og etablering af skrænter svarende til en hældning på 1:1,5/2,0. Som nævnt ovenfor vil dette vilkår fra den tidligere tilladelse blive fraveget, og i stedet for at sikre svage skrænter med muldjord i hele graven vil der også blive efterladt stejle skrænter uden muldjord, som gavner den biologiske mangfoldighed. Som udgangspunkt vil overskudsjorden ikke blive anvendt til at hæve bunden andet end i meget begrænset omfang. Det skyldes, at udlægning af jord kan modvirke at der udvikler sig overdrev og dermed ikke gavner den biologiske mangfoldighed.

I "Deklaration om efterbehandling" er det stillet som vilkår, at områderne skal kultiveres efter nærmere anvisning fra amtet. Samtidig er det nævnt, at der ved genudlægning af jord skal tages hensyn til de biologiske interesser, ved at der på sydvendte skrænter om muligt sikres tilstedeværelse af næringsfattige jordbundsforhold.

I forhold til efterbehandlingsplanen for den eksisterende tilladelse vil der i den nye efterbehandlingsplan for den ansøgte råstofindvinding være øget fokus på, at efterbehandling sikrer de biologiske interesser og i mindre grad, at der sker en kultivering af arealerne. I stedet vil størstedelen af grusgraven blive udlagt som næringsfattig biotop.

Området er tidligere ønsket efterbehandlet som en "naturlig bakkeformation" med afrundede skrænter, der i den østlige del af området maksimalt bliver ca. 40 m. Dette kan efterleves, men som nævnt vil efterbehandlingen i den nuværende ansøgning blive gennemført, så stejle skrænter inde i grusgraven i højere grad bevares, og der i mindre grad gennemføres terrænmodellering ved udjævning af overjord. Efterbehandlingsplanen vil i forhold til landskab især have fokus på landskabets helhed betragtet fra

områder uden for grusgraven og i mindre grad i selve grusgraven. Dermed fraviges nogle af de vilkår, der er stillet i "Deklaration om efterbehandling" af 11. november 2003. Dette sker for i højere grad at tilgodese biologisk mangfoldighed og skabe/bevare levesteder for sjældnere dyr og planter.

Et eller flere af de interessante geologiske profiler, der er blevet afdækket af grusgravningen, vil blive bevaret frie og vil ikke blive tildækket i forbindelse med efterbehandling. Herved bevares de for eftertiden og bidrager til eventuelle undervisningsformål om den landskabelige dannelse af området.

Da den nye ansøgning i mindre grad tilfører muld til råstofgraven og gennemfører efterbehandling, vil grusgraven i højere grad fremstå som et kulturspor, som vidner om den tidligere udnyttelse af råstoffer i området. Ligeledes vil geologisk interessante formationer blive søgt bevaret.

I "Deklaration om efterbehandling" er det stillet som vilkår, at hovedvægten i beplantninger vil blive lagt på naturligt hjemmehørende plantearter, som ud fra en landskabelig helhedsbetragtning skal kunne indgå i området. Dette skærpes yderligere, idet der udelukkende vil blive anvendt sådanne arter. Herudover vil beplantning kun blive benyttet i begrænset omfang, og hvor det er nødvendigt for at sikre mod erosion. I stedet vil fokus være på at skabe de forhold, der kan sikre en naturlig indvandrende vegetation.

Herudover er der nedenstående uddybninger i forhold til beplantningsplan.

Overordnet vil området efter endt efterbehandling fremstå som overdrev og henligge som naturområde. Derfor vil det blive nøje planlagt, hvor der udlægges overjord, og hvor der foretages såning mv. Som udgangspunkt vil såning kun blive anvendt i meget lille omfang, og overjord kun blive udlagt i delområder efter nærmere overvejelse og under afvejning af hensyn til natur og rekreative interesser/tilgængelighed. Ved at variere tykkelsen af overjord og muld fremmer man udviklingen af forskellige naturtyper. Der bliver således store områder, som skal henligge uden udlægning af overjord – som et sandet overdrev. Her vil der naturligt komme en flora, som netop er tilpasset disse vækstvilkår, og som er blevet mere sjælden i Danmark. I den øvrige del af graven udlægges overjord, men her vil der igen blive delt i to forskellige naturtyper – i dele skal overjorden henligge uden tilsåning. Her tilsigtes et overdrev, som får samme karakter som det, der i dag findes i graven og tilgrænsende områder.

Kun de stejleste, mest farlige skred vil blive planeret, mens de skred, der ikke repræsenterer fare for publikum, vil blive bevaret. Disse mindre skred sikrer vedvarende dynamik i graven og skaber/bevarer levesteder for f.eks. markfirben og modvirker tilgroning. Der vil særligt være dette fokus på sydøstvendte skrænter, som er mest egnede som levested for markfirben.

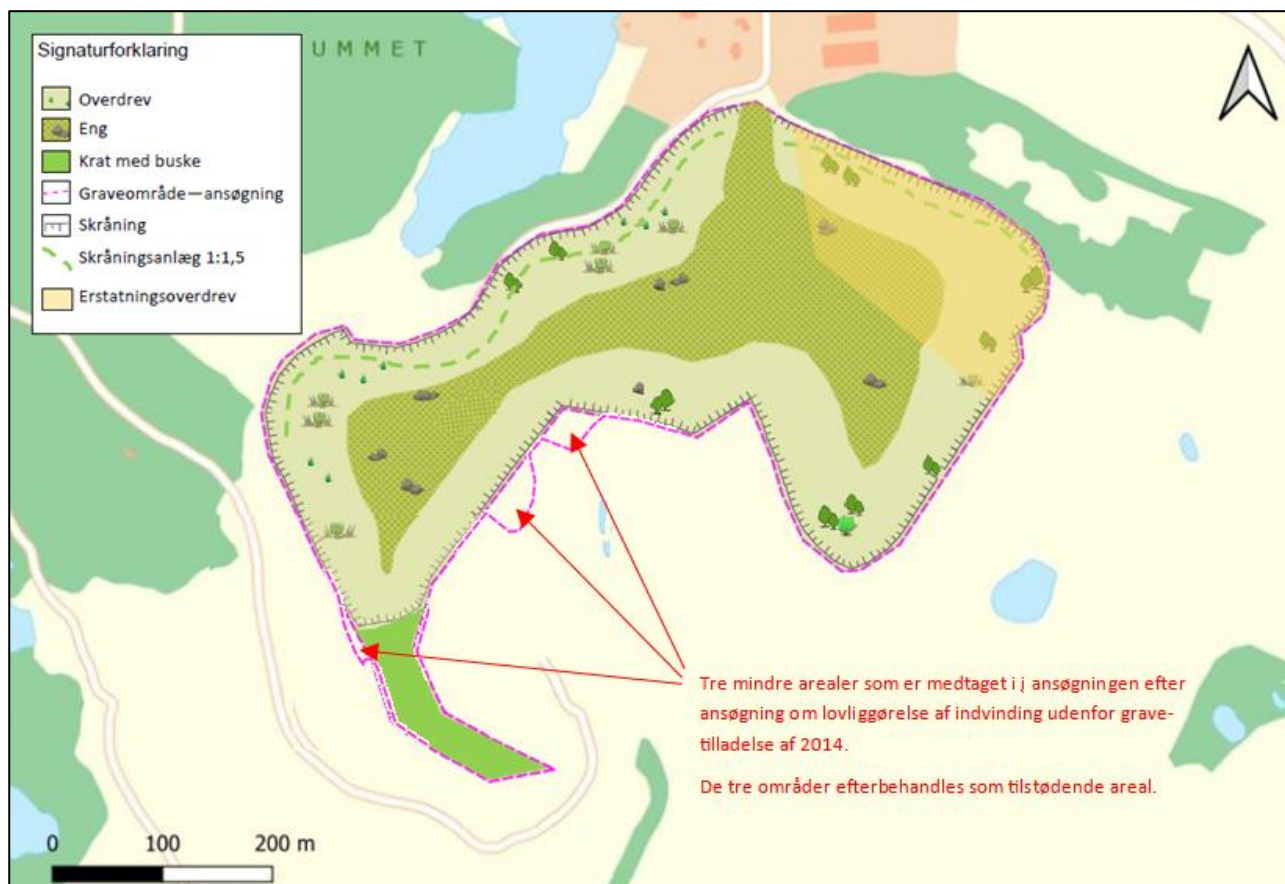
Store sten og blokke vil i det omfang, det er muligt, blive spredt ud, så der skabes skjulesteder for smådyrsfaunaen.

Af hensyn til udviklingen af naturindholdet vil det efterbehandlede område ikke blive gødet, og der vil ikke blive anvendt pesticider.

Der er i dag offentlig adgang til grusgravensområdet via en sti, men adgang forbudt i selve den aktive grusgrav. Efter efterbehandling vil der blive offentlig adgang til hele området. Ligeledes er der i dag anlagt en skydebane i den sydlige del, som allerede er færdiggravet og efterbehandlet. Denne aktivitet vil fortsætte.

Alle installationer bliver fjernet ifm. med efterbehandlingen.

Kort nedenfor illustrerer den planlagte efterbehandling. Af kortet fremgår placering af erstatningsoverdrev jf. dispensation meddelt af Holbæk Kommune til at bortgrave overdrev i forbindelse med råstofindvindingen i tilladelsen af 2014. Overdrevet er for nuværende bortgravet og kortet viser det område som er aftalt med Holbæk Kommune som skal reserveres til erstatning for det bortgravede i efterbehandlingen af grusgraven. Erstatningsarealet udgør 3,2 ha.

Overgangen mellem skråningsanlæg, som favoriserer naturtypen overdrev og bunden af grusgraven som sandsynligvis vil karakteriseres som eng/overdrev vil være gradvis og er her kun skitseret, dvs. ikke målfast.

Langs de sydvendte skråninger er vist en stiple linje med grøn signatur som viser hvor skråningsanlæg er planlagt til 1:1,5. Øvrige skråningsanlæg vil være 1:2.

Der søges bevaret op til 3 geologiske profiler i grusgravens periferi, med en samlet udbredelse på maksimalt 20 m. Nærmere placering og udformning vil blive aftalt med Region Sjælland.

VVM-screening af

RÅSTOFINDVINDING

Sophienholmvej 65, 4340 Tølløse

VVM-screening af ansøgning
om tilladelse til erhvervsmæssig
indvinding af råstoffer på

Matr. nr. 1a, Grøntved Overdrev, Tølløse i Holbæk
Kommune

Sophienholm Graveområde

Dato: 13.11.2025

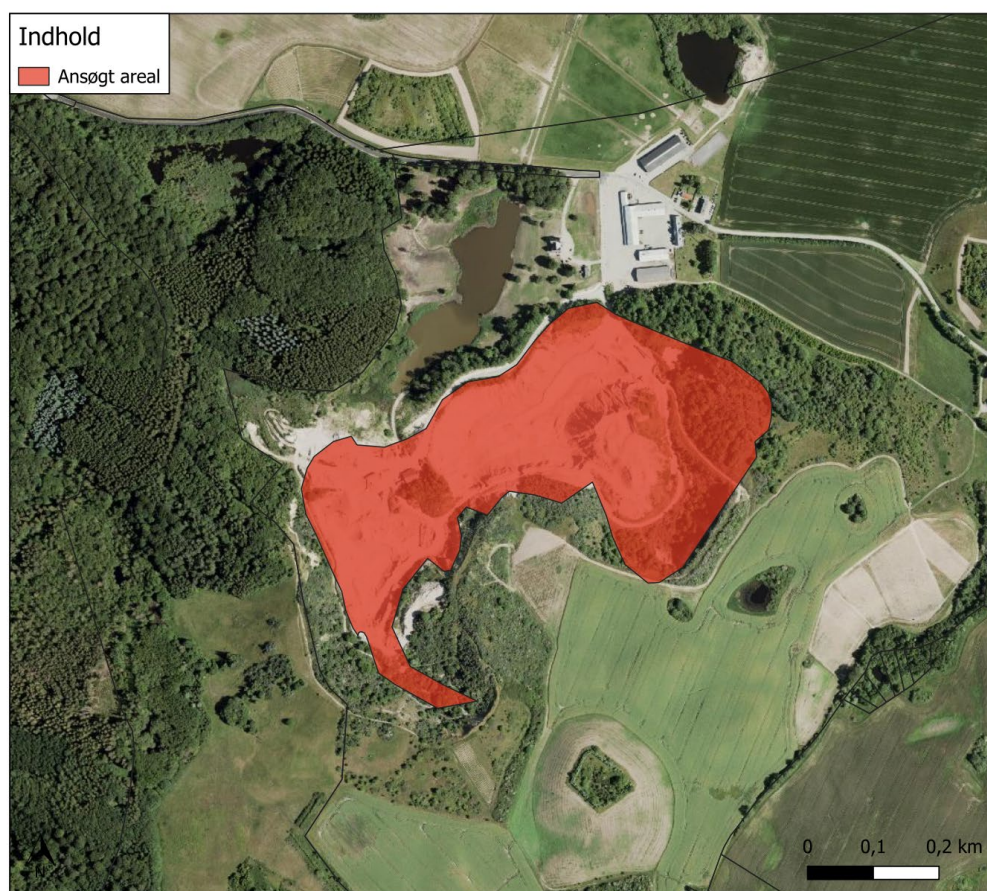
Oversigt

Sophienholmvej 65, 4340 Tølløse
Matr. nr. 1a, Grøntved Overdrev, Tølløse i Holbæk Kommune

Sagsnummer EMN-2020-32353

Ansøger og ejer			
Navn:	Sophienholm Gods, Thor Hjeds		
CVR-nr.:	40132651		
Adresse:	Sophienholmvej 65, 4340 Tølløse		
Kontakt:	Thor Hjeds		
Telefon:	30115080	E-mail:	thjeds@gmail.com

Rådgiver			
Navn:	Anette Petersen, GEON		
Telefon:	51703000	E-mail:	ape@geologignatur.dk

Indhold

1	AFGØRELSE FRA REGION SJÆLLAND	5
1.1	MILJØVURDERING AF KONKRETE PROJEKTER (VVM).....	5
2	GRUNDLAG FOR AFGØRELSEN.....	6
2.1	ANSØGNINGEN	6
2.2	UDTALELSER.....	6
2.2.1	Høring af naboer, myndigheder, ledningsejere øvrige interessenter.....	6
2.2.2	Partshøring og orientering om udkast til afgørelse	6
2.2.3	Partshøringssvar og regionens bemærkninger	6
3	REGIONENS BEHANDLING AF SAGEN.....	7
3.1	RÅSTOFPLANEN.....	7
3.2	OM SCREENINGEN FOR PLIGT TIL MILJØVURDERING	7
3.3	REGION SJÆLLANDS VURDERING.....	7
4	OFFENTLIGGØRELSE OG KLAGEVEJLEDNING.....	8
4.1	KLAGEVEJLEDNING.....	8
4.2	ORIENTERING	9

Bilag

1. Screeningsskema
2. Ansøgning om råstofindvinding og VVM ansøgning

1 Afgørelse fra Region Sjælland

1.1 Miljøvurdering af konkrete projekter (VVM)

Sophienholm Gods har ansøgt om tilladelse til en årlig indvinding af 325.000 m³ sand, grus og sten, over grundvandsspejlet på i alt 18,5 ha af matr.nr. matr. nr. 1a, Grøntved Overdrev, Tølløse i Holbæk Kommune. Region Sjælland vurderer, at projektet ikke kan forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet, og afgør derfor, at der ikke skal udarbejdes en miljøvurdering (miljøkonsekvensrapport - VVM)¹, inden ansøgningen kan behandles efter råstofloven m.v.

Samtidig har regionen vurderet, at det ansøgte projekt ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, og ikke vil ødelægge eller beskadige leve- eller voksesteder for de arter, der indgår i udpegningsgrundlaget, samt at det ansøgte ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV².

De konkrete vurderinger fremgår af bilag 1 – Screeningsskema.

¹ LBK nr. 1976 af 27. oktober 2021. Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) §§ 17, stk. 2, og 21.

² BKG nr. 2091 af 12. november 2021. Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, § 6, stk. 1, § 7, stk. 3, nr. 1, og stk. 13, nr. 1 og § 10, stk. 1.

2 Grundlag for afgørelsen

2.1 Ansøgningen

- VVM-ansøgningsskema af 11.11.2024, bilag 2.
- Ansøgning om tilladelse til råstofindvinding med bilag af 12.11.2024, bilag 2.

2.2 Udtalelser

2.2.1 Høring af naboer, myndigheder, ledningsejere øvrige interessenter

Ansøgningen om tilladelse til råstofindvinding har været i indledende høring hos følgende:

- Holbæk Kommune

Bemærkninger er medtaget i de konkrete vurderinger på bilag 1.

2.2.2 Partshøring og orientering om udkast til afgørelse

Udkast til VVM-screeningsafgørelse er udsendt i partshøring til:

- Ansøger
- Holbæk Kommune

Ejere og beboere på:

- Sophienholmvej 50, 52, 52B, 57, 63 og 65.

Region Sjælland har vurderet, at ejere og beboere på de udvalgte adresser kan blive påvirket af den ansøgte råstofindvinding, og derfor også er parter i sagen efter miljøvurderingsloven.

2.2.3 Partshøringssvar og regionens bemærkninger

Region Sjælland har modtaget høringssvar fra Holbæk Kommune. Kommunen bemærkninger vedrører tilladelsen og tilladelsens vilkår, og bliver derfor behandlet i forbindelse med tilladelsen. Høringssvaret har ikke medført ændringer af denne VVM screening ud over en faktuel ændring af, hvor vand fra bundfældningsbassiner ledes hen.

3 Regionens behandling af sagen

3.1 Råstofplanen

Gravearealet er beliggende i Sophienholm Graveområde, som ifølge Råstofplan 2020 er reserveret til indvinding af sand, grus og sten. Råstofferne inden for området skal udnyttes og oparbejdes opti-malt, såvel over som under grundvandsspejlet, medmindre særlig forhold taler imod.

3.2 Om screeningen for pligt til miljøvurdering

Et råstofprojekt omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2 må ikke påbegyndes, før Region Sjælland skriftligt har meddelt bygherren, at projektet ikke antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet, jf. miljøvurderingslovens § 16 (og der herudover er meddelt de øvrige nødvendige tilladelser, herunder tilladelse efter råstofloven).

Region Sjælland skal derfor, jf. miljøvurderingslovens §§ 21 og 22, screene projektet for pligt til miljøvurdering. Her træffer Region Sjælland afgørelse om, hvorvidt projektet på grund af dets art, dimensioner eller placering kan forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet. Der er i givet fald pligt til miljøvurdering af projektet (miljøkonsekvensrapport - VVM).

3.3 Region Sjællands vurdering

Det er Miljø- og Fødevareklagenævnets praksis, at en screening for miljøvurderingspligt har karakter af en foreløbig vurdering, der skal kunne træffes relativt hurtigt og hovedsageligt på grundlag af allerede foreliggende oplysninger og almene erfaringer.

Ansøger har fremsendt en ansøgning om råstofindvinding og deri udfyldt et VVM ansøgningsskema (bilag 2), som Region Sjælland har brugt som udgangspunkt for screeningen. Derudover har det øvrige ansøgningsmateriale, høringssvar fra den indledende høring, tilgængelige oplysninger, samt regionens erfaringer med påvirkninger fra lignende råstofindvindinger indgået i regionens vurdering.

Det er Region Sjællands samlede vurdering, at det ansøgte ikke vil få væsentlig indvirkning på miljøet. De konkrete vurderinger fremgår af bilag 1 – Screeningsskema.

4 Offentliggørelse og klagevejledning

4.1 Klagevejledning

Screening for pligt til udarbejdelse af en miljøvurdering (VVM) er foretaget efter miljøvurderingslovens § 21.

Afgørelsen vil blive offentliggjort den 14.11.2025 ved annoncering på Region Sjællands hjemmeside.

Afgørelsen kan påklages inden 4 uger fra den er offentliggjort.

Hvis du ønsker at klage over afgørelsen, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klageberettiget er:

- Enhver, der har en retlig interesse i sagens udfald.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.
- Miljøministeren.

Du klager via klageportalen, som du finder via borger.dk eller virk.dk. Du logger på klageportalen med Nem-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden via klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I klageportalen sendes din klage automatisk først til rette myndighed. Hvis myndigheden fastholder afgørelsen, sender myndigheden klagen videre til behandling i nævnet via klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen. [Se betingelserne for at blive fritaget.](#)

Et indbetalt klagegebyr tilbagebetales, hvis

1. Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. Klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Vejledning om gebyrordningen kan findes på Nævnenes Hus' hjemmeside.

Rettidig klage efter miljøvurderingslovens § 49, stk. 1 har ikke opsættende virkning for udnyttelse af afgørelsen medmindre, Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Der kan klages over retslige spørgsmål.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal sag anlægges inden 6 måneder fra meddelelsen af afgørelsen, jf. Miljøvurderingslovens § 54, stk. 1. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsen.

4.2 Orientering

Kopi af afgørelsen er sendt til:

- Holbæk Kommune, rikep@holb.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening i Holbæk Kommune, Holbæk@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, dof@dof.dkk
- Friluftsrådet fr@friluftsradet.dk

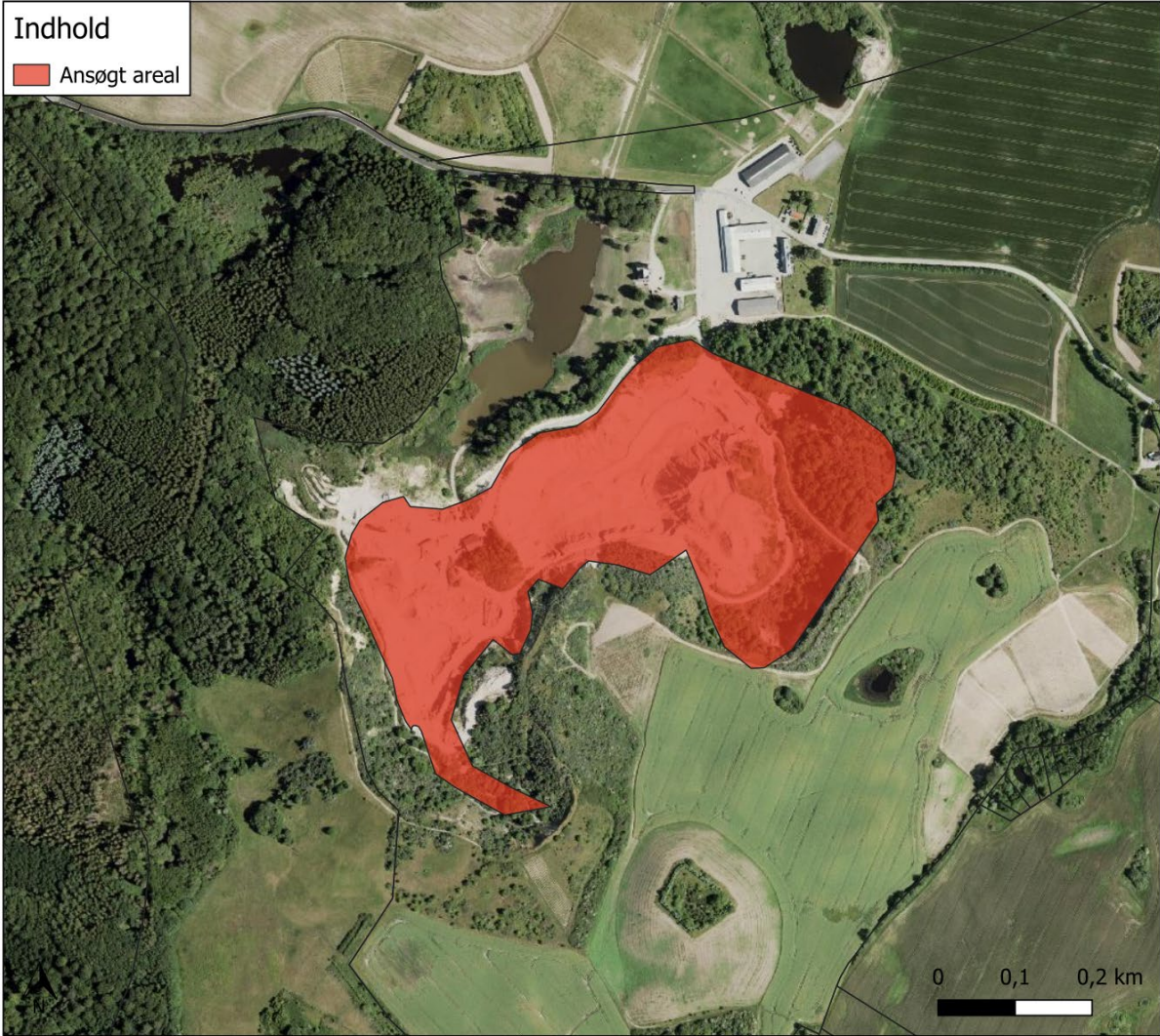
Derudover orienteres øvrige høringsparter jf. afsnit 2.2.2.

Skema til brug ved screening af projekter på miljøvurderingslovens bilag 2

Kriterier iht. bilag 6 i lov nr. 973 af 25. juni 2020

Projektets karakteristika

1	Projektbeskrivelse – jf. ansøgningen	Region Sjælland har den 6. december 2024 modtaget ansøgning fra Sophienholm Gods om fornyet tilladelse til råstofindvinding af sand, grus og sten på matr. nr. 1a, Grøntved Overdrev, Tølløse i Holbæk Kommune. • Indvinding af 325.000 m³ sand, sten og grus årligt over grundvand. Der ansøges ikke om indvinding grundvand. • Ønsket indvindingsperiode er 2025 – 2035. • Planlagt gravedybde er 55 meter under terræn. • Indvindingsareal er 18,5 ha. • Området er udlagt som graveområde i Region Sjællands Råstofplan 2020. • Grundvandsspejlet ligger i kote 32. Terrænet ligger i kote 63 – 84. • Arealet efterbehandles til natur område. • Driftstiden er fra kl. 07.00 til 16.00 mandag til fredag og kl. 08.00 til 14.00 lørdage • Åbningstid for udlevering og læsning er kl. 06.00 til kl. 16.00 mandag til fredag og kl. 08.00 til 14.00 lørdage. • I graven vil der foregå tørsortering og knusning. • Materiel der ønskes anvendt i forbindelse med indvinding: 1 hydraulisk gravemaskine, 2 gummigeder, 3 tørsorteringsanlæg, 1 knuser, 1 dumper, 1 dozer og et transportbånd. • Tankning sker fra mobile brændstoftanke med kapacitet på 2000 liter og en stationær tank på 3000 liter • Olie på maskiner skiftes og bortskaffes ved abonnementsordning med akkrediteret firma. • Derudover vil der kun være tale om produktion af alm. husholdningsaffald fra mandskabsvogn i forbindelse med driften hvortil der opstilles container som bortskaffes ved behov. Der nedgraves en lukket toilettank i forbindelse med mandskabsavilloner som tømmes af slamsuger efter behov.
2	Projektets placering og arealbehov i ha	Den ansøgte grusgrav etableres på matr. nr. 1a, Grøntved Overdrev, Tølløse i Holbæk Kommune. Der er ansøgt på 18,5 ha.

3	Oversigtskort	Indhold ■ Ansøgt areal
4	Projektets behov for råstoffer – type og mængde i anlægs- og driftsfasen	Formålet med projektet er råstofindvinding, men projektet har ikke i sig selv et behov for råstoffer hverken i anlægs- eller driftsfasen.

5	Projektets behov for vand – kvalitet og mængde i anlægsfasen og driftsfasen	Der anvendes vand til grusvask og til vanding af interne veje for støvbekæmpelse. I forbindelse med den tidligere råstofindvinding på arealet har der været tilladelse til oppumpning af 30.000 m ³ vand fra nærliggende sø. Dette har ansøger søgt om en ny tilladelse til hos Holbæk Kommune.		
6	Mængden og typen af affald som følge af projektet i anlægs- og driftsfasen	Olieaffald 400 liter/år, Brændbart affald 20 kg/år og andet affald 150 kg/år.		
7	Mængden og typen af spildevand som følge af projektet i anlægs- og driftsfasen	Grusvask genererer spildevand, som ledes til to gravede bundfældningsbassiner. Ifølge kommunen høringssvar arbejdes der på en løsning, hvor vandet fra bundfældningsbassiner bliver i grusgraven og nedsives der. Med jævne mellemrum tømmes bundfældningsbassinerne for at sikre mod overløb.		
Kriterie		Ja	Nej	Bemærkninger
8	Er der andre projekter eller aktiviteter i område, der sammen med det ansøgte medfører en påvirkning af miljøet (Kumulative forhold)		x	Der ligger ikke aktive grusgrave i nærområdet til det ansøgte areal. Der ligger heller ikke virksomheder eller andet i nærområdet med lignende miljøpåvirkninger, som kan medføre en væsentlig kumulativ påvirkning. Der ligger en grusgrav ca. 1,75 km mod nord og en anden grusgrav ca. 2,5 km mod vest. Alle tre grusgrave har været aktive igennem de samme år stort set siden 1950'erne. Afstanden gør, at der ikke vurderes at være kumulativ effekt af støv eller støj. Tilkørselsvejene til de tre grave er forskellige, der vurderes derfor heller ikke at være kumulativ effekt af trafik.
9	Forudsætter projektet etablering af yderligere vandforsyningskapacitet		x	Der anvendes vand til grusvask og til vanding af interne veje for støvbekæmpelse. I forbindelse med den tidligere råstofindvinding på arealet har der været tilladelse til oppumpning af 30.000 m ³ vand fra nærliggende sø. Dette vil ansøger søge om en ny tilladelse til hos Holbæk Kommune.
10	Kræver bortskaffelse af affald og spildevand ændringer af bestående ordninger?		x	Affald håndteres indenfor eksisterende ordninger.
11	Overskrides de vejledende grænseværdier for støj?		x	Nærmeste bolig 70 meter fra det ansøgte areal er Sophienholmvej 63, som er ejet af ansøger, og efter det oplyste ubeboet. Sophienholmvej 65 ligger 90 meter fra det ansøgte areal er ansøgers egen bolig. Sophienholmvej 57, 50, 52 og 52B er ejet af ansøger men udlejet. disse ligger hhv. 130, 190 og 200 meter fra det ansøgte areal. Graven er meget dyb, og de støjende aktiviteter som sortering og knusning placeres ned i graven, hvilket giver en stor støjreducerende effekt. Derudover placeres sorterings- og knuseanlæg mere end 300 meter fra beboelserne. Regionen vurderer på den baggrund ikke, at råstofindvindingen vil overskride de vejledende støjgrænser.
12	Vil anlægget give anledning til vibrationsgener?		x	Erfaringsmæssigt medfører grusgravning ikke væsentlige vibrationsgener. Afstanden til bebyggelse i denne sag gør, at region Sjælland ikke vurderer, at projektet vil medføre vibrationsgener.
13	Vil anlægget give anledning til støvgener?	x		Der kan opstå støvflugt og dermed støvgener i forbindelse med råstofindvindingen. Støvflugt forebygges ved vanding af forarbejdningsplads og køreveje, samt vedligeholdelse af adgangsvej.

14	Vil anlægget give anledning til lugtgener?		x	Erfaringsmæssigt medfører råstofindvinding ikke lugtgener.
15	Vil anlægget give anledning til lysgener?		x	Der er i ansøgningen ikke beskrevet opstilling af kunstigt lys. Gravens dybde vil også modvirke, at lysgener opstår.
16	Må anlægget forventes at udgøre en særlig risiko for uheld?		x	Råstofindvinding er ikke omfattet af risikobekendtgørelsen og anlægget forventes ikke at udgøre en særlig risiko for uheld. Risiko for uheld ved råstofgravning vurderes at kunne sidestilles med risiko for uheld i forbindelse med almindelig markdrift og anlægsarbejde.
17	Overskrides de vejledende grænseværdier for luftforurening?		x	Projektet medfører ikke luftforurening ud over forbrænding af diesel i de anvendte maskiner.
18	Vil projektet udgøre en risiko for vandforurening (grundvand og overfladevand)?		x	Råstofindvinding medfører bortgravning af store mængder materiale, , hvilket medfører svækkelse af den naturlige grundvandsbeskyttelse, og at grundvandet dermed bliver mere sårbart overfor forurening. Risikoen for uheld og væsentlig spil er dog begrænset jf. pkt. 16. Derudover ligger Indvindingsarealet ca. 1100 meter fra nærmeste offentlige vandforsyningsboring, og der graves ikke under grundvandsspejl. Ifølge ansøgningen efterbehandles arealet til natur, rekreativ område og ekstensivt landbrug uden brug af gødning og pesticider. Dermed vil den efterfølgende risiko for grundvandsforurening være væsentligt reduceret. I den nordlige del af arealet er der et mindre områdesom er registreret jordforurennet på vidensniveau 2. Af VVM-redegørelsen, som blev udarbejdet ifm. ansøgning forud for hidtidige råstoftilladelse, fremgår at der er en forureningsforekomst indenfor det område, hvor der blev søgt om råstoftilladelse. Det blev på baggrund af undersøgelse udført af regionen, vurderet til ikke at være en konflikt mellem projektet og jordforureningen. Der er udført råstofindvinding på området omfattet af registreringen, så forureningen er ikke længere tilstede. Omstændighederne omkring bortgravningen kendes ikke, men dette undersøges aktuelt, ligesom der sker sagsbehandling efter jordforureningsloven.
Kriterie		Ja	Nej	Bemærkninger
19	Forudsætter projektet ændring af den eksisterende arealanvendelse?		x	Arealet er også i dag grusgrav
20	Forudsætter projektet ændring af en eksisterende lokalplan for området?		x	Der er ingen lokalplan for området.
21	Forudsætter projektet ændring af kommuneplanen?		x	Projektet ligger indenfor kommuneplanens rammer.

22	Indebærer projektet behov for at begrænse anvendelsen af naboarealer ud over hvad der fremgår af gældende kommune- og lokalplaner?		x	Området er beliggende i landzone og er ikke omfattet af en gældende lokalplan.
23	Vil projektet udgøre en hindring for fremtidig anvendelse af områdets råstoffer?	x		Regionen vurderer, at den ansøgte råstofindvinding vil indvinde hele råstofforekomsten, hvorfor der ikke vil være en restressource efter endt indvinding.
24	Vil projektet udgøre en hindring for fremtidig anvendelse af områdets grundvand?		x	Arealet efterbehandles til natur, rekreativ område og ekstensivt landbrug uden brug af gødning og pesticider. Derved vil der ikke fremover blive anvendt gødning og pesticider på arealet, da det ikke længere anvendes til intensivt landbrug. Se også vurderingen af risikoen for grundvand under punkt 18 "vil projektet udgøre en risiko for vandforurening?".
25	Indebærer projektet en mulig påvirkning af sårbare vådområder?		x	Der ligger et beskyttet sø både nord og syd for det ansøgte areal. Projektet omfatter videregravning af den eksisterende Sophienholm Grusgrav. Der vil blive gravet indenfor samme områder, hvor der har været gravet før, og der bliver ikke gravet under grundvand. Projektet vurderes derfor ikke at kunne påvirke de omkringliggende søer.
26	Er projektet tænkt placeret indenfor kystnærhedszonen?		x	
27	Forudsætter projektet rydning af skov?		x	Der er ikke skov på arealet
28	Vil projektet være i strid med eller til hinder for etableringen af reservater eller naturparker?		x	Projektet skaber mere natur, men der er ingen aktuelle planer om reservater eller naturparker i området.
29	Kan projektet påvirke registrerede, beskyttede eller fredede områder nationalt?		x	Ud over søerne som nævnt i afsnit 25 ligger der i området omkring det ansøgte areal også beskyttet mose og overdrevsarealer. De naturbetyttede områder ligger udenfor det ansøgte areal, og vil ikke blive berørt af indvindingen. Nærmeste fredede areal er en arealfredning af områderne omkring Sophienholm Gods. Fredningen vil ikke blive påvirket af den ansøgte råstofindvinding.
30	Kan projektet påvirke registrerede, beskyttede eller fredede områder internationalt (Natura 2000)?		x	Nærmeste Natura-2000 område er habitatområde nr. 247 Egernæs med holme og Fuglsø, som ligger ca. 7 km fra det ansøgte areal. Region Sjælland vurderer på baggrund af projektets karakter og projektets afstand til nærmeste Natura-2000 område, at det ansøgte ikke kan påvirke registrerede, beskyttede og fredede områder internationalt.
31	Forventes området at rumme beskyttede arter efter bilag IV?		x	Region Sjælland vurderede, at ansøgningsarealet potentielt kunne være yngle- og rasteområde for markfirben. Regionen foretog derfor i 2024 tre besigtigelser hhv. den 29/4, 6/6 og 20/8, hvor arealet blev eftersøgt for

				markfirben. Der blev ikke observeret markfirben på de tre besigtigelser. På baggrund af besigtigelserne vurderer Region Sjælland derfor, at arealet ikke er yngle- eller rasteområde for markfirben. På besigtigelsen d. 20/8 blev der observeret en brun frø som ikke var mulig at fange, og derfor heller ikke at artsbestemme. Regionen besluttede derfor at lave en supplerende besigtigelse den 23/8. På besigtigelsen den 23/8 blev der observeret mange brune frøer. Det blev vurderet at være af de to arter spidssnudet frø og butsnudet frø, hvoraf spidssnudet frø er opført på bilag IV. Frøerne var knyttet til et temporært vandhul i den nordvestlige del af arealet. Der blev desuden observeret frøer langs det aktive graveareal op til 150 meter fra vandhullet. Det temporære vandhul, og de skovbevoksede områder umiddelbart omkring vurderes at udgøre yngle- og rasteområdet. Vandhullet ligger 170 meter fra det ansøgte areal. Yngle- og rasteområdet vurderes derfor ikke at blive påvirket af den ansøgte råstofindvinding. Der blev ikke observeret frøer på det aktive graveareal, eller arealer som tidligere har været gravet. Spidssnudet frø er knyttet til fugtige arealer, og trives ikke på tørre eller grusede områder. På den baggrund vurderes det ikke sandsynligt, at frøerne vil bevæge sig ud på det aktive graveområde, som er eksisterende grusgrav, og risikoen for individdrab som følge af det ansøgte vurderes derfor for minimal.
32	Forventes området at rumme danske rødlistearter?		x	På arter.dk er der ikke nogen registrerede rødlistede arter indenfor det ansøgte areal.
33	Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for overfladevand allerede er overskredet?		x	Nærmeste målsatte område for overfladevand er søen ” Maglesø v. Brorfelde” ca. 1 km nord fra arealet. Søen er i dårlig økologisk tilstand grundet miljøfarlige stoffer. Afstanden til søen gør, at der ikke vurderes at være risiko for påvirkning. Ca. 1 km syd for arealet ligger et målsat vandløb. Vandløbet er i god økologisk tilstand. Vandløbet vurderes heller ikke, at blive påvirket af råstofindvindingen grundet afstanden.
34	Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for grundvand allerede er overskredet?		x	Det terrænnære grundvand i området er for 2 ud af 3 magisiner i god økologisk tilstand, mens det tredje er i ringe økologisk tilstand grundet den kemiske tilstand. Råstofindvinding vil erfaringsmæssigt ikke påvirke grundvandets kemiske tilstand. Risikoen for påvirkning af grundvandet reduceres yderligere af, at der ikke er ansøgt om råstofindvinding under grundvandsspejl. Derudover medfører råstofindvindingen, at der ikke anvendes pesticider på arealet hverken i graveperioden og efterfølgende, hvor arealet efterbehandles til natur og rekreativt areal. Dermed vil pesticidbelastningen af grundvandet mindskes som følge af råstofindvindingen.
35	Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for naturområder allerede er overskredet?		x	Der er ingen målsatte naturområder i en afstand af det ansøgte areal, som kan blive påvirket. Nærmeste Natura-2000 område er habitatområde nr. 247 Egernæs med holme og Fuglsø, som ligger ca. 7 km fra det ansøgte areal.

36	Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for boligområder (støj/lys og luft) allerede er overskredet?		x	Der ligger ingen boligområder i nærheden af det ansøgte areal.
37	Tænkes projektet etableret i et tæt befolket område?		x	Området ligger langt fra tæt befolkede områder.
38	Kan projektet påvirke områder med kulturhistorisk bevaringsværdi, bevaringsværdige kulturmiljøer eller bevaringsværdige (kultur- landskaber?		x	Projektet er en fortsættelse af eksisterende råstofindvinding indenfor samme areal. Hele området er påvirket af den igangværende råstofindvinding.
39	Kan projektet påvirke arkæologiske værdier/landskabstræk?		x	Projektet er en fortsættelse af eksisterende råstofindvinding indenfor samme areal. Hele området er påvirket af den igangværende råstofindvinding.
40	Kan projektet påvirke æstetiske landskabstræk?		x	Projektet er en fortsættelse af eksisterende råstofindvinding indenfor samme areal. Hele området er påvirket af den igangværende råstofindvinding.
41	Kan projektet påvirke geologiske landskabstræk?	x		Den fortsatte råstofindvinding vil betyde, at der dybere på arealer, hvor der allerede er gravet. Råstofgravningen giver en mulighed for at opleve den geologiske dannelse, når de geologiske profiler fritlægges.

Arten og kendetegn ved den potentielle indvirkning på miljøet

42	Den forventede miljøpåvirknings geografiske udstrækning i areal	Påvirkningerne vedrører hovedsageligt selve det areal, hvor råstofindvindingen foretages. Påvirkning fra støv, støj og trafik kan dog også påvirke et større område omkring det ansøgte areal. Påvirkningen vurderes at være begrænset.		
43	Omfanget af personer der forventes berørt af miljøpåvirkningen	Få personer forventes berørt af det ansøgte, da der ikke er få beboelser i nærhed af det ansøgte indvindingsareal. Ingen forventes at blive berørt væsentligt.		
Kriterie		Ja	Nej	Bemærkninger

44	Er området, hvor anlægget tænkes placeret, sårbar overfor den forventede miljøpåvirkning?		x	Der er få beboelser i nærheden af det ansøgte areal, og ingen helt op til arealet. Der er ikke beskyttet natur på det ansøgte areal Region Sjælland vurderer derfor ikke, at placeringen af projektet er sårbar over for den forventede miljøpåvirkning.
45	Forventes miljøpåvirkningerne at kunne være væsentlige samlet?		x	De identificerede påvirkninger forventes ikke at være væsentlige samlet.
46	Vil den forventede miljøpåvirkning række ud over kommunen?		x	Miljøpåvirkningen forventes at være lokal, og vil ikke overskride kommunegrænser.
47	Vil den forventede miljøpåvirkning berøre nabolande?		x	Miljøpåvirkningen forventes at være lokal.
48	Må den samlede miljøpåvirkning betegnes som kompleks		x	Den samlede miljøpåvirkning betegnes ikke som kompleks. Det konkrete projekt medfører velkendte påvirkninger, som er almindelige ved denne type af projekter.
49	Er der stor sandsynlighed for miljøpåvirkningen?	x		Det er forventeligt med miljøpåvirkning fra støv, støj og trafik, men påvirkningen vurderes ikke at være væsentlig.
50	Er påvirkningen af miljøet varig?	x		Ændringen af landskabet er varig, mens de øvrige påvirkninger fra råstofindvindingen slutter når indvindingen er færdig.
51	Er påvirkningen af miljøet hyppig?	x		Transporten af råstoffer samt støv og støj vil pågå i den periode, hvor der foretages råstofindvinding på arealet. Påvirkningen kan derfor være hyppig i indvindingsperioden.
52	Er påvirkningen af miljøet reversibel?	x		Indvindingen af råstoffer vil permanent ændre landskabet i det udgravede område. Arealet er dog i forvejen præget af råstofindvinding.
53	Er det, jf. ansøgningen, muligt at begrænse indvirkningerne?	x		Der er i ansøgningen beskrevet tiltag til begrænsning af støj- og støvpåvirkningen. De specifikke tiltag er beskrevet under afsnit om støv og støv.

Konklusion

		Ja	Nej	Bemærkninger
54	Giver resultatet af screening anledning til at antage, at det ansøgte projekt vil kunne påvirke miljøet væsentligt, således at der skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport?		x	Det er Region Sjællands samlede vurdering, at det ansøgte ikke vil få væsentlig indvirkning på miljøet.

Dato: 13.11.2025

Sagsbehandler: Mabis

Thor Hjeds
Sophienholmvej 65
4340 Tølløse

Dato: 5. juni 2025
Sagsb.: Frej Faurschou Hastrup
Sagsnr.: 24-011086
Dir.tlf.: 72365359
E-mail: freha@holb.dk

Dispensation til at udsætte retablering af moseareal mod etablering af erstatningsnatur på Sophienholmvej 65, 4340 Tølløse

Holbæk Kommune har d. 28. april 2025 modtaget din ansøgning om at få udsat fristen for at retablere 1.600 m² beskyttet moseareal, hvorpå der er lagt et jorddeponi, til d. 1. maj 2030.

For at opveje den negative påvirkning af mosearealet ved den senere retablering, har du ansøgt om at etablere erstatningsnatur på et 5.000 m² stort område på samme matrikel, 1a Grøntved Overdrev, Tølløse. En mindre del overlapper med nabomatriklen 1b Grøntved Overdrev, Tølløse. Ejeren af denne matrikel har oplyst at de ikke har nogle indvendinger mod projektet.

Nærværende afgørelse annullerer den del af kommunens påbud af d. 19. juni 2024, som omhandler, at mosearealet skulle retableres senest d. 1. marts 2025.

Mosen og erstatningsnaturens beliggenhed kan ses på kortet på næste side.

Figur 1: Mosearealet, hvor der er deponeret jord, er markeret med rød streg. Det foreslåede erstatningsareal er markeret med grøn streg.

Dispensation

Kommunen giver hermed dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til, at fristen om at retablere det beskyttede moseareal udsættes til d. 1. maj 2030.

Dispensationen gives på følgende vilkår:

- Jorddeponiet på det beskyttede moseareal skal fjernes før 1. maj 2030.
- Der skal etableres mindst 5.000m² erstatningsnatur ved at lukke afløbet fra området, og danne en mindre hævnning af terrænet/vold, som kan afgrænse arealet mod øst, så der skabes vådere forhold og udvikling til mosevegetation.
- Den afgrænsende vold/hævning af terrænet mod øst må ikke være lavere end kote 68,50 m DVR90. Volden må på det laveste punkt ikke være højere end kote 69,00 m DVR90, og må ingen steder være højere end 70,00 m DVR90.
- Erstatningsarealet skal være etableret senest 3 måneder efter denne dispensations klagefrist er udløbet.

Klagefristen er på 4 uger fra dispensationen er givet. Dispensationen træder først i kraft efter klagefristens udløb.

Arbejdet skal være afsluttet senest tre måneder efter, at det er påbegyndt. Du skal underrette kommunen på mail natur@holb.dk senest en måned efter, at du har afsluttet arbejdet.

Lovgrundlag

Mosearealet, hvor der er lagt jorddeponi, er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Det betyder, at tilstanden ikke må ændres. Efter naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2 kan kommunen, i særlige tilfælde, meddele dispensation fra denne bestemmelse.

Sagshistorik

Holbæk kommune havde konstateret,

- at der som følge af grusgravsaktiviteter var løbet større mængder fint lersediment til en beskyttet sø på matrikel 1a Grøntved Overdrev, Tølløse, samt
- at der var placeret en større jordvold på et beskyttet moseareal på samme matrikel.

Kommunen sendte dig på denne baggrund d. 19. juni 2024 påbud om at retablere de to naturbeskyttede områder med frist om, at arbejdet skulle være udført inden d. 1. marts 2025.

Du retablerede i sensommeren 2024 tilstanden i den beskyttede sø ved at fjerne lersedimentet fra søen. Mosearealet er endnu ikke retableret.

Regionen Sjælland sendte dig d. 4. november 2024 et påbud om, at overjord, der var placeret udenfor tilladelsesarealet, herunder jorden, der er placeret på det beskyttede moseareal, skulle flyttes indenfor tilladelsens afgrænsning.

Du har anmodet Holbæk Kommune og Region Sjælland om, at fristen for efterlevelse af påbuddet om at flytte overjordsdepotet ind i grusgraven forlænges til den 1. maj 2030, for at forhindre at jorden skal flyttes flere gange.

Du har oplyst, at Sophienholm grusgrav er ikke færdiggravet. Råstofressourcen er ingen steder i graven fuldt indvundet og gravningen er derfor ikke afsluttet. Der er således fortsat en restressource i hele gravetilladelsesområdet.

Du har på denne baggrund fremført, at det ikke giver mening at placere jordoplagene i gravetilladelsesområdet, da jorden i så tilfælde ville skulle flyttes igen, når råstofferne skal indvindes.

Du anslår at jorddeponiet fylder ca. 30.000 m³, hvilket svarer til ca. 50.000 tons / 1.600 – 1.700 lastbillæs á 30 tons. Det er en stor mængde jord, og du har fremført, at det vil være hensigtsmæssigt at udskyde processen og nøjes med at flytte jorden én gang i stedet for to. Herved tages hensyn til din økonomi og til bæredygtigheden

i forhold til gravning af restressourcen i gravetilladelsesområdet og flytningsarbejdet (klima/miljøbelastning ved dobbelt flytning).

Du har ansøgt om ny/forlængelse af gravetilladelse for graveområdet ved Region Sjælland. Ansøgningen er under sagsbehandling.

Graveplanen er i ansøgningen inddelt i etaperækkefølge, der skal følges kontinuert ved indvinding og efterbehandling, som sker løbende. De dele af graven, der grænser op til jordoplagene udenfor tilladelsesområdet, er de dele af graveområdet, der planlægges gravet og afsluttet først.

En løsning, hvor jordoplagene flyttes ind i graveområdet, efter restressourcen er indvundet, vil sikre, at råstofferne ikke ødelægges, samt at overjorden kun flyttes én gang til endelig placering, som led i etapernes efterbehandling.

Herved bliver det muligt i vidt omfang blot at buldoze jorden ind i gravetilladelsesområdet i stedet for at læsse og transportere 1.600 – 1.700 lastbillæs jord. Det bliver herved også muligt at udlægge den næringsrige jord i et tykkere lag på et mindre areal i den ellers næringsfattige grav, hvilket vil gavne en fremtidig udvikling af biodiversitet i grusgraven.

Region Sjælland har i udkast d. 08.04.2025, regionens sagsnr: EMN-2020-32353, meddelt dig ny frist, således at forholdet skal være bragt i orden senest d. 1. maj 2030.

Du har oplyst, at du forventer, at jorden kan flyttes ind i gravetilladelsesområdet i forbindelse med efterbehandling indenfor 5 år.

Du har endvidere oplyst, at du, for at opveje den naturværdi, der er midlertidigt tabt som følge af jorddeponiet på det beskyttede moseareal, vil etablere erstatningsnatur på et cirka tre gange så stort areal.

Ansøgning om dispensation:

Du har ansøgt Holbæk Kommune om fristudsættelse til 1. maj 2030, tilsvarende fristen givet af Region Sjælland, for opfyldelse af påbuddet af 19. juni 2024 vedrørende retablering af tilstanden i den beskyttede mose.

Mosearealet på 1.600 m² vil således blive retableret inden d. 1. maj 2030.

I din ansøgning har du på baggrund af dialogen med Holbæk Kommune foreslået, at du etablerer erstatningsnatur i form af et ca. 5.000 m² nyt moseområde som erstatning for det moseareal på 1.600 m², der midlertidig er begravet under et jorddeponi. Erstatningsarealet placeres i et område med gode muligheder for etablering af permanent fugtige forhold. Området har tidligere fungeret som sedimentationsbasin og er beliggende under 100 meter sydvest for det tildækkede moseområde.

Efter retableringen vil der således udover det oprindelige moseareal være skabt yderligere 5.000 m² nyt moseareal.

Du har oplyst, at du vil gennemføre etableringen af erstatningsarealet dels ved at blokere eller fjerne afløb, der afvander området, dels ved efter behov at opbygge en mindre vold, der kan forhindre afløb til lavere liggende områder.

Du har desuden oplyst, at du forventer, at anlægsarbejdet kan udføres indenfor 2 måneder fra Holbæk Kommunes meddelelse om accept af den beskrevne løsning.

Dit forslag til erstatningsnaturareal er vist på nedenstående kort. Blokering af afløb er markeret med gult.

Mosearealet, hvor der er deponeret jord

Der er lagt jord på ca. 1.600 m² af et beskyttet moseareal. Holbæk Kommune besigtigede det resterende moseareal d. 6. maj 2024. Kommunen vurderer, at mosen har en moderat naturtilstand med værdifulde arter som Eng-kabbeleje, Dynd-padderok og Eng-nellikerod. Se besigtigelsesnotat her: <https://naturereport.miljoportal.dk/987236>. Det moseareal, som denne sag omhandler, må formodes at have haft en tilsvarende tilstand forud for jorddeponeringen.

Erstatningsarealet

Du har oplyst, at du ønsker et placere erstatningsarealet på et område, der tidligere har fungeret som bundfældningsbassin for vaskning af materialer i grusgraven. Bassinet er ikke blevet vedligeholdt i flere år og er derfor blevet fyldt med fint lersediment.

Dele af arealet er tilgroet i pil med lysåbne områder, og der står flere steder blankt vand på jordoverfladen. Holbæk Kommune har d. 5. april vurderet, at arealet ikke er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, da det har været en del af graveområdet og har haft funktion som sedimentationsbassin.

Der er fundet Spidssnudet frø og Butsnudet frø på arealet i forbindelse med Region Sjællands behandling af din ansøgning om gravetilladelse. Arealet kan dermed ikke genetableres som sedimentationsbassin, da det vurderes at være yngle/rasteområde for spidssnudet frø.

Holbæk Kommunes vurdering

Holbæk Kommune vurderer, at erstatningsarealet kan få en naturtilstand, der kan opnå beskyttelsesstatus som mose, hvis vandstanden sikres ved at lukke afløbet fra området. Jordbunden er leret og vurderes at kunne holde vandet inde på området, så der opnås en fugtig jordbund, hvor planter og dyr tilknyttet naturtypen mose kan trives.

Kommunen vurderer endvidere, at arealet vil blive forbedret som yngle/rasteområde for Spidssnudet frø, når en højere vandstand i området sikres. Lukning af afløb vil ligeledes sikre den beskyttede sø og mosearealet mod sedimenttransport fra arealet.

Kommunen lægger vægt på, at der etableres erstatningsnatur for at afbøde den negative effekt ved, at mosearealet ikke retableres nu.

Erstatningsarealet vurderes at opnå en ringere tilstand end det areal, hvor der er deponeret jord på. Kommunen vurderer dog, at erstatningsarealets størrelse kompenserer for det midlertidige tab af beskyttet natur på matriklen.

Holbæk Kommune lægger yderligere vægt på, at det moseareal, hvor der er deponeret jord, vil blive retableret, og at erstatningsnaturen udelukkende skal afbøde for den negative effekt, der er ved den senere retablering af mosearealet.

Natura2000 og bilag IV-arter

Kommunen skal ifølge bekendtgørelse om internationale beskyttelsesområder vurdere, om det, der gives dispensation til, kan påvirke internationale beskyttelsesområder væsentligt. Nærmeste Natura2000-område i den konkrete sag er habitatområdet Egernæs med holme og Fuglsø Sø i Lejre Kommune ca. 6,5 km mod nordøst.

Det er Holbæk Kommunes vurdering, at det ansøgte, ikke kan påvirke dette eller andre Natura 2000-områder væsentligt. Der er i vurderingen lagt vægt på afstanden til Natura2000-området, det ansøgte begrænsede karakter, og at der ikke er fysisk eller hydrologisk sammenhæng mellem projektet og et Natura 2000-område.

Kommunen skal også ifølge bekendtgørelsen vurdere, om det ansøgte, vil beskadige eller ødelægge yngle-, rasteområder eller plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV.

Flagermus: Der fældes ikke ældre træer med hulheder, sprækker eller løs bark eller nedrives bygninger med potentiale som yngle- eller rasteområde for arter af flagermus. Derfor vurderer kommunen, at projektet ikke påvirker yngle- eller rasteområder for arter af flagermus negativt.

Odder: Projektet påvirker ikke vandløb og/eller moser, krat, skov eller andre naturområder nær vandløb, der kan fungere som yngle- og rastested for odder. Derfor vurderer kommunen, at projektet ikke påvirker yngle- eller rasteområder for odder negativt.

Markfirben: Da projektet ikke berører åbne solbeskinnede skråninger, vurderer kommunen, at projektet ikke påvirker yngle- eller rasteområder for Markfirben negativt.

Padder: Spidssnudet frø er observeret på det areal, som udlægges som erstatningsnatur. Der vil fremover blive holdt mere vand tilbage i dette område, hvilket vurderes at kunne forbedre forholdene for Spidssnudet frø.

Natlyssværmer: Natlyssværmer er tilknyttet ruderaer med dueurt. Projektet vurderes ikke at påvirke egnede levesteder for natlyssværmer.

Andre bilag IV-arter findes enten ikke geografisk i denne del af kommunen eller har andre levesteder end de påvirkede.

Kommunen vurderer samlet set, at projektet ikke påvirker yngle- eller rasteområder for arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV negativt.

Forhold du skal være opmærksom på

Hvis der findes arkæologisk materiale, skal arbejdet standses i følge museumslovens § 27, stk. 2. Fundet skal straks anmeldes til Museum Vestsjælland.

Hvis jord køres til en anden matrikel, skal Holbæk Kommunes jordteam kontaktes for at vurdere, om der skal udtages jordprøver. Dette er for at sikre, at der ikke spredes forurening. Jordteamet kan kontaktes på jord@holb.dk.

Konstateres en forurening i jorden i forbindelse med arbejdet, skal arbejdet straks standses, jf. § 71 i lov om jordforurening. Samtidigt skal Holbæk Kommune underrettes, jf. § 21 i lov om miljøbeskyttelse.

Kommunen vil føre tilsyn med udførte projekter efter fristens udløb.

Spørgsmål til afgørelsen

Har du spørgsmål til afgørelsen, er du altid velkommen til at kontakte mig. Mine kontaktoplysninger kan ses i brevets sidehoved.

Med venlig hilsen

Frej Faurschou Hastrup

Biolog

Kopi sendt til følgende:

- Ejer af matrikel 1b Grøntved Overdrev, Tølløse
- Region Sjælland, regionsjaelland@regionsjaelland.dk
- Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, mail@sgav.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité i Holbæk holbaek@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening Vestsjælland. holbaek@dof.dk
- Friluftsrådets lokalråd, lokalraad@friluftsradet.dk
- Friluftsrådets lokalkomité i Holbæk holbaek@friluftsradet.dk
- Dansk Botanisk Forening, nbu_sj@botaniskforening.dk
- Sportsfiskerforbundet, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Sportsfiskerforbund Nordkysten, nordkysten@sportsfiskerforbundet.dk
- Museum Vestsjælland, plan@vestmuseum.dk

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelserne, skal du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du kan finde her: <https://kpo.naevneneshus.dk/Public/Home/ChooseLoginProvider?returnUrl=https://kpo.naevneneshus.dk/External>. Du logger på Klageportalen med NEM-ID. Du kan finde

nærmere information om, hvordan man klager via Nævneshus' hjemmeside (www.naevneneshus.dk). Når du klager, skal du betale et gebyr på 900,- kr. for borgere og 1.800,- kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Holbæk Kommune via Klageportalen. I Klageportalen sendes din klage automatisk først til Holbæk Kommune. Kommunen sender herefter klagen videre til behandling i nævnet via Klageportalen. Du får besked om videresendelsen. Klagefristen udløber 4 uger efter offentliggørelse af afgørelsen.

Klagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om Klageportalen, medmindre du forinden er blevet fritaget for brug af Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Holbæk Kommune. Kommunen videresender herefter din anmodning til nævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt du kan fritages. Se betingelserne for at blive fritaget på www.naevneneshus.dk.

En klage har normalt opsættende virkning. Det vil sige, at afgørelsen ikke kan udnyttes, mens klagen behandles – medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet meddeler andet.

Nærværende afgørelser kan indbringes for domstolene. Søgsmål til prøvelse af afgørelsens

lovlighed skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelserne er meddelt.

Behandling af oplysninger

Du kan læse om kommunens behandling af personlige oplysninger på nedenstående link:

<https://holbaek.dk/om-kommunen/databeskyttelse/vbaf-nmv-vandloeb-og-natur-nbl/>

SOPHIENHOLM GODS
Sophienholmvej 61
4340 Tølløse
CVR nr. 40132651

Dato: 10. december 2025
Sagsb.: Glennie Christensen / Frej Hastrup
Sagsnr.: 25-004521
Dir.tlf.: 72364110
E-mail: grundvand@holb.dk

Tilladelse til indvinding fra beskyttet sø ved Sophienholm Grusgrav til brug for grusvask og støvbekæmpelse

Afgørelse

Holbæk Kommune meddeler tilladelse til indvinding af vand fra beskyttet sø til brug for grusvask og støvbekæmpelse. Afgørelsen meddeles med hjemmel i vandforsyningslovens §20, LBK nr. 1149 af 28. oktober 2024. Tilladelsen meddeles på vilkår beskrevet efterfølgende i afgørelsen.

Vilkår

Gyldighed og formål

1. Tilladelsen har en gyldighed på 10 år, hvilket vil sige indtil den 9. december 2035.
2. Formålet med indvindingen er anvendelse af vand til grusvask og støvbekæmpelse. Formålet må ikke ændres uden Holbæk Kommunes godkendelse.

Mængde

3. Der må indvindes op til 30.000 m³ pr. år fra gravesøen, som findes på matr. 1a, Grøntved Overdrev, Tølløse, nord for graveområdet (se bilag 1). Indvindingsstedet må ikke flyttes uden forudgående godkendelse af Holbæk Kommune.
4. Den oppumpede vandmængde skal registreres enten ved vandmåler, registrering af pumpekapacitet og driftstider for pumpen eller lignende. Vandforbruget skal opgøres hvert år for kalenderåret 1. januar til 31. december. Forbruget skal indberettes til Holbæk Kommune senest den 1. februar det efterfølgende år på en af kommunen anvist måde.
5. Registreringen af vandforbruget skal opbevares i mindst 10 år og på anmodning forevises myndighederne.
6. Bestemmelser om måling og registrering af vandforbruget kan til enhver tid ændres af kommunen.

Påvirkning af vandspejl

7. Vandspejlet i søen skal pejles en dag i den første uge af følgende måneder: maj, juni, juli, august og september.
8. Pejlingen skal referere til et pejlepunkt, som ansøger skal oprette og få indmålt GPS-koordinater (x, y og z) for. Pejlepunktet skal være markeret i terræn. Fotodokumentation for etableret pejlepunkt samt koordinater skal fremsendes til Holbæk Kommune inden første pejling.
9. Vandspejlet i søen må ikke sænkes til under kote +55,20 DVR90. Hvis vandspejlet er under denne kote, skal vandindvindingen ophøre straks, og Holbæk Kommune skal orienteres om hændelsen. Indvindingen kan genoptages, når ansøger har dokumenteret, at vandspejlet igen ligger over kote +55,20 DVR90, og Holbæk Kommune har godkendt dokumentationen.

Øvrige vilkår

10. På opsugningsslangen skal der monteres et filter, så smådyr og andet ikke bliver suget med op i forbindelse med indvindingen.

Erstatningsansvar og manglende overholdelse af vilkår

Ejeren af et vandindvindingsanlæg er erstatningspligtig for skade, som volder i bestående forhold ved forandring af grundvandsstanden under prøveboringer og prøvepumpninger og under anlæggets udførelse og drift, jf. §23 stk. 1 i vandforsyningsloven. Undtaget for erstatningspligt er vandindvindinger omfattet af §20, stk. 1, nr. 1 (anlæg med en årlig indvinding af grundvand på højst 3000 m³, der ikke anvendes til vanding af landbrugsafgrøder) og nr. 2 (vandforsyningsanlæg for mindre bebyggelser på landet, for så vidt anlægget kan forsyne hele bebyggelsen og indvindingen af grundvand højst udgør 6000 m³ årligt).

Ejeren af et vandindvindingsanlæg er endvidere erstatningspligtig for skade, som volder i bestående forhold ved forandring af vandføringen i vandløb eller vandstanden i søer m.v. under anlæggets udførelse og drift, medmindre andet følger af andre retsregler. Undtaget for erstatningspligt er vandindvindinger omfattet af §20, stk. 1, nr. 1 og 2.

Erstatningen kan nedsættes eller bortfalde, for så vidt skaden kan tilregnes den skadelidte selv eller er en følge af særlige forhold på skadelidtes ejendom, som skadelidte findes at burde bære risikoen for.

Overtrædelser af vilkår fastsat i denne tilladelse kan straffes med bøde, jf. §84 i vandforsyningsloven. Hvis vilkårene ikke overholdes eller hvis tilladelsen er givet på grundlag af urigtige oplysninger af væsentlig betydning, kan tilladelsen tilbagekaldes uden erstatning, jf. §34 i vandforsyningsloven.

Oplysninger i sagen

Firmaet Geologi og Natur har på vegne af Sophienholm Gods fremsendt en ansøgning den 27. februar 2025 om forsat tilladelse til indvinding af 30.000 m³/år vand til grusvask og støvbekæmpelse fra "gravesøen mod nordvest". Da vandet skal recirkulere, søges tilladelsen kun for det første år (2025), hvorefter der søges om oppumpning af maksimum 10.000 m³ vand årligt til vedligeholdelse af recirkuleringssystemet, da der forventes et vist tab ved fordampning og nedsivning.

Ejer af Sophienholm har efterfølgende den 27. marts 2025 oplyst følgende:

"Colas har indvundet og vasket materialer siden 1970-80'erne. Colas pumpede ligeledes fra søen Nord for graveområdet - den gamle pumpe fra den tid er fortsat tilstede. Løsningen og dermed tilstanden har således været den samme i de seneste 40 - 50 år. Der er derfor ikke tale om en tilstandsændring ved fortsat oppumpning. Da der søges om 10.000 m³ om året, vil den fremtidige påvirkning dermed være 1/3 af den historiske påvirkning.

Den påtænkte oppumpning vil vel, med undtagelse af igangsætning i år 1, være jævnt fordelt over året. Dvs. ca. 1.000 m³ / md. Søens areal er cirka 2,1 ha - 21.000 m². Hvis der ingen tilstrømning skete i én måned, ville det påvirke vandstanden i søen med 4,7 cm.

Søen har et drænopland opmålt vha. strømningsveje på ca. 35 ha - 350.000 m², med indløb til søen. Normalt regnes afstrømning som 250 mm/år. Det til svarer 0,25 m³ pr. m² / 2.500 m³ pr. hektar. Afstrømning fra søen er derfor forventeligt årligt i størrelsesordenen 85.000 m³. Dvs. den ansøgte mængde udgør ca. 11% af det overskudsvand der løber fra/igennem søen. Der er dermed i niveauet 89% vand i overskud der fortsat vil afstrømme fra søen.

Dermed forventes oppumpning kun i ganske lille grad at kunne påvirke søens vandstand og nedstrøms. Som beskrevet, uden nedbør i én måned, med under 5 cm."

Af ansøgningen om råstofindvinding af den 6. december 2024 fremsendt til Region Sjælland fremgår, at vandforbruget pr. time er angivet til 140 m³, mens vandforbruget pr. døgn er angivet til 1000 m³.

Tidligere tilladelser

Af tidligere råstoffertiladelser fremgår, at der før også har været givet tilladelse til indvinding af 30.000 m³ årligt. Der søges derfor ikke om en større påvirkning end der før har været givet tilladelse til.

Kommunens behandling af sagen

Indvinding af grundvand og overfladevand kræver tilladelse, jf. §18 i vandforsyningsloven, LBK nr. 1149 af 28. oktober 2024. Tilladelsen meddeles med hjemmel i § 20 i vandforsyningsloven.

Grundvandsinteresser og nærliggende vandindvindinger

Grusgraven er beliggende i et område med særlige drikkevandsinteresser (OSD) samt i indvindingsoplandene til Vallestrup Kildeplads og Hellestrup Kildeplads (begge Fors Vand Holbæk A/S). Der sker ligeledes grundvandsdannelse til de to kildepladser. Dvs. at regn der falder på terrænen med tiden bliver til grundvand, som vil blive indvundet af de to kildepladser. Grusgraven er desuden udlagt som et indsatsområde (IO) af Miljøstyrelsen. Dvs. at det er et område med ringe naturlig geologisk beskyttelse af drikkevandsmagasinet.

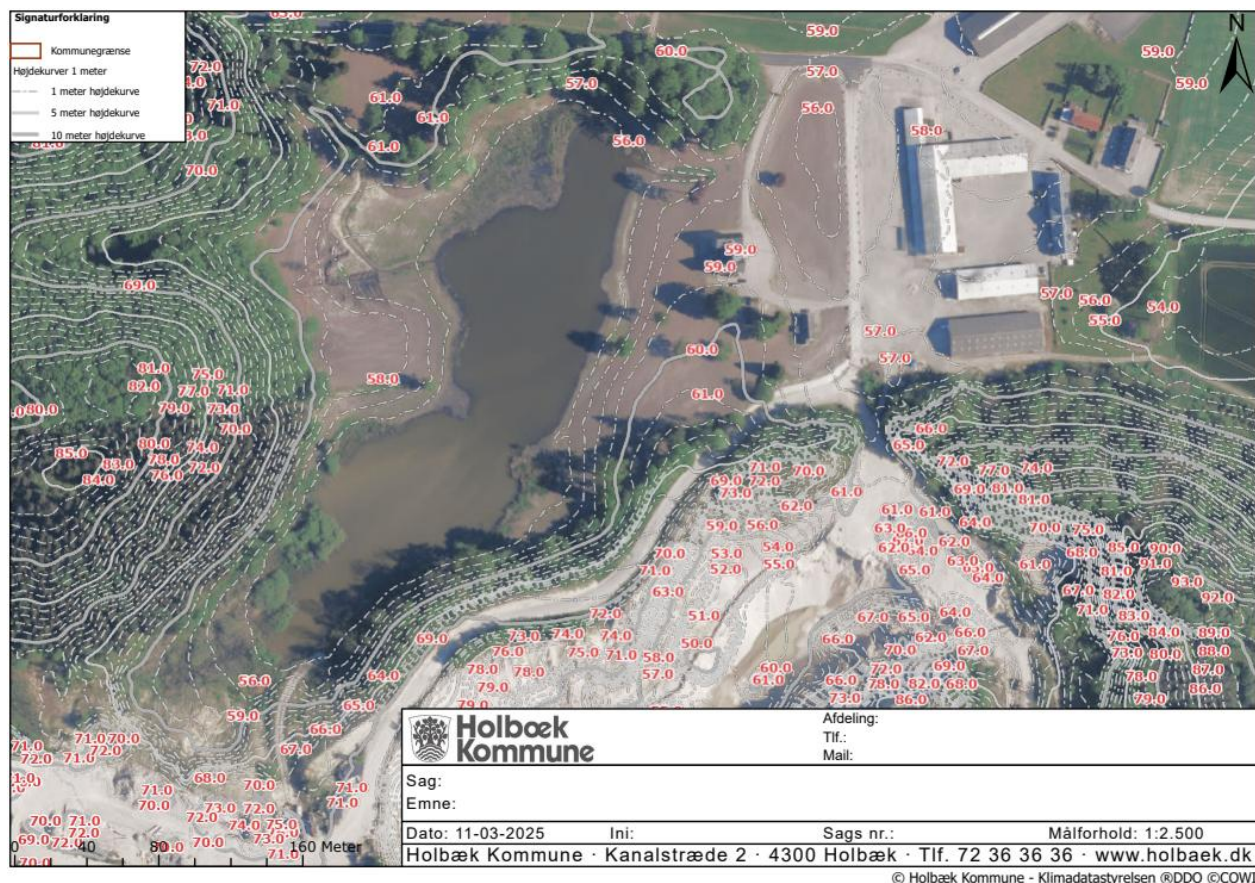
Nærmeste vandforsyningsboring tilhører Brorfelde Vandværk (DGU nr. 205.353), som ligger ca. 1,3 km. vest for søen. I alt er der registreret 14 boringer inden for en radius af ca. 1,5 km. fra søen. Det drejer sig om følgende:

DGU nr. / afstand til sø	Anlægsnavn	Type boring	Dybde	Vandspejl målt senest	Vandspejl kote
205.353 – ca. 1,3 km.	Brorfelde Vandværk	Vandforsyning	53 m	31/12-2024	+33,28
205.142 – ca. 1,3 km.	Brorfelde Observatorium	Vandforsyning	52 m	1/11-2022	+32,91
205.720 – ca. 180 meter	Sophienholmvej 57-65	Miljøboring	6 m	15/4-2003	+55,25
205.721 – ca. 230 meter	Sophienholmvej 57-65	Miljøboring	5 m	15/4-2004	+57,2
205.722 – ca. 230 meter	Sophienholmvej 57-65	Miljøboring	6 m	15/4-2003	+53,0
205.2B – ca. 230 meter	Kvanløse, Sofienholm	Sløjfet	44 m	1/1-1938	+52,0
205.723 – ca. 345 meter	Sophienholmvej 57-65	Miljøboring	Ukendt	Ingen data	Ingen data
205.2A – ca. 345 meter	Sofieholm, Kvanløse	Sløjfet	95,4 m	Ingen data	Ingen data
205.2C – ca. 475 meter	Sofieholm, Kvanløse	Sløjfet	11,3 m	Ingen data	Ingen data
205.127 – ca. 1,2 km.	Tølløse, Tjørnede, Kanehøjgaard	Sløjfet	63 m	13/7-1961	+38,0
205.673 – ca. 1,3 km.	Tjørnedevej 71, Tjørnede Vandværk	Sløjfet	24,9 m	10/6-2013	+37,16
205.679 – ca. 1,3 km.	Fledskovvej 39, Fledsted	Sløjfet	6 m	Ingen data	Ingen data
205.664 – ca. 1,3 km.	Fledskovvej 37, Nørre Valenderød	Pejleboring	Ukendt	Ingen data	Ingen data
205.516 – ca. 1,3 km.	Fledskovvej 37, Nørre Valenderød	Pejleboring	46 m	22/9-2006	+35,36

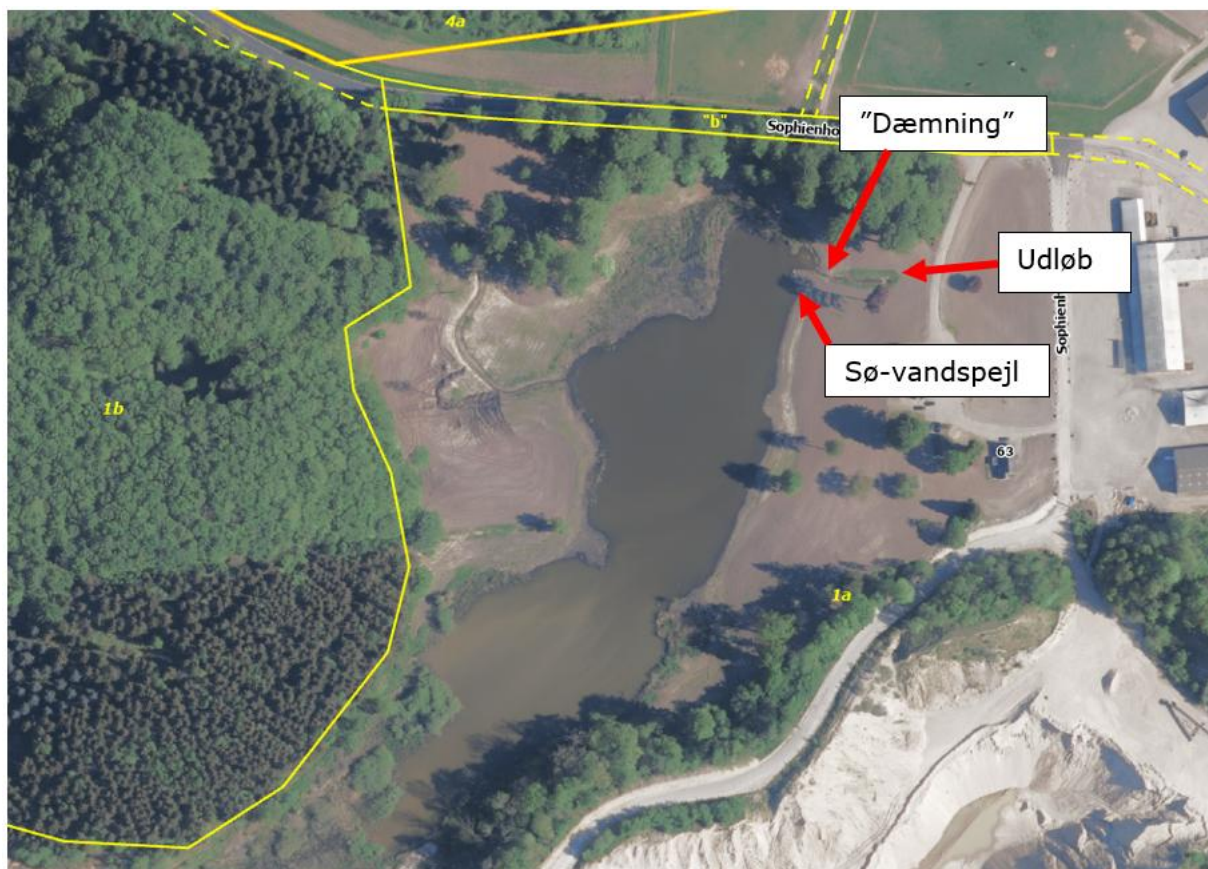
Det ses af pejlingerne fra borerne, at der i området er to forskellige grundvandsmagasi-
ner. Et øvre magasin, hvor vandspejlet ligger omkring kote +52-55,25 (kaldet sand1) samt
et dybereliggende magasin, hvor vandspejlet ligger omkring kote +32,91-38,0 (kaldet

sand2). De to forskellige sandlag ses også af boreprofilet for Brorfelde Vandværks indvindingsboring.

Af højdekortet ses, at søens bred ligger omkring kote +56,0, hvorfor vandspejlet i søen som der ønskes indvundet fra, vurderes at repræsentere det øvre grundvandsmagasin (Sand1).

Holbæk Kommune har den 6. maj 2025 været på besigtigelse på ejendommen for at registrere den aktuelle vandspejlskote.

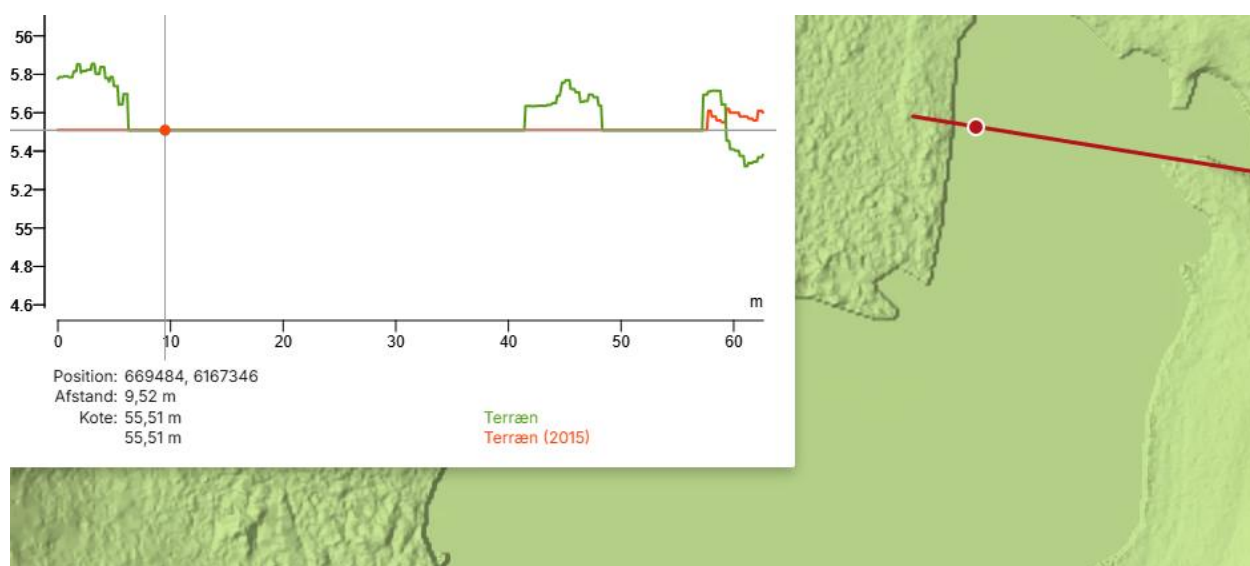

Resultaterne heraf var som følger:

Udløbskote	Vandspejl ved "dæmning"	Vandspejl sø
+54,99 DVR90	+55,09 DVR90	+55,32 DVR90

Målingerne blev foretaget, hvor der igennem en længere periode ikke var faldet regn.

Holbæk Kommune har ligeledes undersøgt vandspejlskoten via programmet Scalgo. Data herfra viser, at vandspejlskoten ved seneste målinger har været på +55,51 m.

Kortlagte ejendomme

På selve ejendommen for grusgravningen er der dokumenteret og registreret forurening af jord og grundvand:

Lokalitetsnummer	Lokalitetsnavn	Konstateret stof i jord	Konstateret stof i grundvand
345-00108	Colas Vejmaterialer	PAH (tjærestoffer), naphtalen	Pesticider

Holbæk Kommune vurderer, at den mindre sænkning, som indvindingen vil medføre, ikke vil mobilisere forureningen på ejendommen væsentligt.

§ 3-arealers tilstand og målsætning

Søen, der ønskes indvundet vand fra, er omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven. Søen er skabt af tidligere tørvegravning. Søen har et relativt ekstensivt dyrket opland, og har derfor potentiale for en relativt god naturtilstand. Hvis der kun indvindes begrænsede mængder vand fra søen, og der ikke indvindes vand fra søen, når vandspejlskoten er lavere end +55,10 DVR90, vurderes indvindingen ikke at have negativ påvirkning på søens naturtilstand. Søen er ikke omfattet af Vandområdeplan 2021-2027.

Søen har tilløb fra et § 3-beskyttet vandløb. Dette påvirkes ikke af indvindingen, da det ligger opstrøms for indvindingen.

Vandløbsstrækningen umiddelbart nedstrøms er ikke omfattet af Vandområdeplan 2021-2027. Dog har søen afløb til Vallenderød Bæk 2 km mod øst, der er målsat vandløb i

Vandområdeplanen. På baggrund af den forventede minimale sænkning vurderer Holbæk Kommune ikke, at indvindingen vil medføre en væsentlig negativ påvirkning af vandløbet.

Natura 2000-områder

Tilladelse til indvinding af grundvand og overfladevand er omfattet af §§7 i habitatbekendtgørelsen, BEK nr. 1098 af 21. august 2023. Der skal derfor foretages en vurdering af, om indvindingen i sig selv eller i forbindelse med anden vandindvinding kan påvirke et Natura2000 område eller bilag IV-arter væsentligt.

Nærmeste Natura2000 område ligger ca. 7 km. nordøst for gravesøen. Området ligger i Lejre Kommune og hedder "Egernæs med holme og Fuglesø", område nr. SAC247. I ca. samme afstand findes Natura2000 området "Store Åmose, Skarresø og Bregninge Å" ca. 7 km. sydvest for grusgraven.

Søen afvander til Åmose Å, der er på udpegningsgrundlaget, i dette Natura 2000-område, som naturtypen vandløb med vandplanter. Det vurderes dog at påvirkningen er yderst minimal, da Åmose Å har et meget stort opland.

Kommunen vurderer ikke at indvindingen kan påvirke dette eller andre Natura 2000-områder væsentligt.

Bilag IV-arter

Kommunen skal også ifølge bekendtgørelsen vurdere, om det ansøgte vil beskadige eller ødelægge yngle-, rasteområder eller plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV.

Flagermus: Der fældes ikke ældre træer med hulheder, sprækker eller løs bark eller nedrives bygninger med potentiale som yngle- eller rasteområde for arter af flagermus. Derfor vurderes projektet ikke at have negativ påvirkning på yngle- eller rasteområder for arter af flagermus.

Odder: Projektet vurderes ikke at ændre på tilstanden i søen eller vandløbet nedstrøms. Derfor vurderes projektet ikke at have negativ påvirkning på yngle- eller rasteområder for odder.

Markfirben: Da projektet ikke berører åbne solbeskinnede skråninger, vurderes projektet ikke at have negativ påvirkning på yngle- eller rasteområder for Markfirben.

Padder: Region Sjælland har i forbindelse med råstofansøgningen observeret spidssnudet frø i nærområdet, og det er derfor sandsynligt at spidssnudet frø i et eller andet omfang bruger søen og dens omgivelser som yngle-/rasteområde. Projektet vurderes ikke at ændre på tilstanden i søen eller dens nære omgivelser. Derfor vurderes projektet ikke at have negativ påvirkning på yngle- eller rasteområder for spidssnudet frø eller andre padder i området.

Natlyssværmer: Natlyssværmer er observeret ved Maglesøvej ca 1 km fra området. Natlyssværmer er tilknyttet arealer med en vis forstyrrelse, og lægger æg på arter af dueurt og gederams. Indvindingen vurderes ikke at påvirke eventuelle levesteder for natlyssværmer.

Andre bilag IV-arter findes enten ikke geografisk i denne del af kommunen eller har andre levesteder søer.

Det vurderes på baggrund af ovenstående, at det ansøgte, ikke vil have negativ påvirkning af arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV.

Samlet vurdering og begrundelse for vilkår

Holbæk Kommune vurderer, at der kan meddeles tilladelse til indvinding af vand fra søen med de vilkår, som er beskrevet i denne tilladelse. Indvindingen vurderes at være natur- og miljømæssig forsvarlig og vurderes ikke at påvirke indvindingsinteresser vedrørende grundvand.

Af tidligere tilladelser er der truffet afgørelse om indvinding af maksimalt 30.000 m³ pr. år og hvad vandet må bruges til samt stillet vilkår om registrering af vandmængden.

Holbæk Kommune vurderer, at en endelig tilladelse til indvinding af vand som minimum skal indeholde bestemmelser/vilkår om følgende, jf. 16 i bekendtgørelse om vandindvinding og vandforsyning¹:

- Indvindingens formål
- Indvindingsstedets placering
- Indvindingens størrelse, og for hvilket tidsrum der meddeles indvindingstilladelse
- Hvordan indvindingen fra anlægget skal måles, herunder anføres, at bestemmelserne herom til enhver tid kan ændres af kommunen.
- Den tilladelige sænkning af vandstand eller højst tilladelige indvinding pr. time
- En vurdering af indvindingens påvirkning af omgivelserne og en stillingtagen til følgerne af denne påvirkning. Det skal herunder bestemmes, hvilke undersøgelser der eventuelt skal foretages til kontrol af indvindingens følgevirkninger på grundvandsstand og vandløb, og i hvilket omfang kommunalbestyrelsen kan begrænse tilladelsen i tilfælde af nedgang i vandføring og vandstand i vandløb.
- Om der skal stilles særlige vilkår for tilladelsen.

Alle vilkår i denne tilladelse vurderer Holbæk Kommune er stillet med hjemmel i §16 i bekendtgørelsen.

Grundlag for afgørelsen

Følgende materiale danner grundlag for tilladelsen:

- Ansøgning af den 27. februar 2025
- Supplerende oplysninger i mail af den 27. marts 2025
- Supplerende oplysninger i mails af den 31. marts 2025
- VVM-screening af ansøgning om tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af råstoffer ved Sophienholmvej 61, 4340 Tølløse af 6. december 2024.
- Ændring i råstofindvindingstilladelse, Sophienholm Grusgrav af 13. august 2021 gældende til 31. december 2024

¹ BEK nr. 775 af 21. juni 2024 om vandindvinding og vandforsyning.

- Tilladelse til indvinding af råstoffer, Sophienholmvej 61, 4340 Tølløse af 1. juni 2017 (udvidelse af graveareal på ca. 0,82 ha)
- Tilladelse til indvinding af råstoffer, Sophienholmvej 61, 4340 Tølløse af 19. april 2016 (ændring om at der må fraføres 50.000 m³ overjord fra grusgravens etape 4 til arealer uden for det tilladte graveområde)
- Godkendelse af VVM-redegørelse og tilladelse til indvinding af råstoffer i Sophienholm Grusgrav, Holbæk Kommune af 7. november 2014 gældende til 31. december 2024

Partshøring

Udkast til tilladelsen har været sendt i partshøring hos ansøger og Region Sjælland (råstofmyndighed). Partshøringen er foregået fra den 13.-27. juni 2025.

Ansøger/Ejer har den 26. juni 2025 kommet med følgende bemærkninger:

"Hermed mine bemærkninger til udkast til tilladelsen

Mine bemærkninger vedrører primært minimums vandspejlskote.

Søen har historisk haft varierende vandspejlsforhold.

Variationen hidhører bl.a. fra mindre ændringer i udløbets stemmeværk, fra naturlig årstidsvariation, og at risten i udløbsrøret flere gange har været tilstoppet over længere perioder.

Forårsvandstand

Vandstanden i søen er helt overordnet styret af udløbskoten i udløbsrøret, kote 54,99. Udløbet er rørlagt og koten er dermed fast.

Udløbets stemmeværk er en mindre dæmning af jord, med overløb. Den nøjagtige højde af jorden kan variere lidt med slid fra overstrømmende vand og små reetableringer. Grundlæggende må kote 55,00 anses for at være søens laveste forårsvandstand.

Årstidsvariation

Efter længere sommertørke og høje temperaturer vil vandstanden naturlig falde.

Sommerforhold medfører at tilstrømningen fra det opstrøms beliggende opland ophører. Tørre og varme sommerforhold medfører overfladefordampning fra søen, og udsivning til de omgivende arealer, pga. udtørring af disse.

Den naturlige årstidsvariation er ved tørre sommerforhold i niveauet ikke under 30 cm.

Det vil sige den laveste naturlige sommervandstand er kote 54,70.

Vandspejlspåvirkning fra vandindvinding

Lægges, som i udkastet, til grund, at vandindvinding ikke må påvirke vandspejlet mere end 10 cm, må sommervandstanden ikke falde til under kote 54,60.

Søen har under almindelige forhold i tidligere år haft en sommervandstand i dette niveau.

Forslag til minimumskote

På baggrund af ovenstående forslås, at laveste tilladte kote ved vandindvinding fastsættes til kote 54,60.

Øvrige bemærkninger

Vedr. adressat: udkastet er stilet til "Sophienholm Grusgrav A/S", som er tidligere indvinder. Tilladelsen bedes givet til Sophienholm Gods. Tilladelsen er ligeledes ansøgt på vegne af Sophienholm Gods (nederste afsnit s. 2).

Vedr. vilkår 1, løbetid: råstoftilladelsen forventes at have udløb 31.12.2035 og vandindvindingstilladelsen ønskes derfor til samme udløbsdato. "

Holbæk Kommune bemærker, at naturbeskyttelsesloven skal sikre at der ikke sker tilstandsændringer i søen. Det er netop i de tørre perioder, at det er vigtigt at vandstanden ikke sænkes yderligere. I perioder med vandoverskud er søen mindre sårbar overfor indvinding.

Vi har ikke meget viden om søens vandstandsniveauer hen over året, og derfor har vi af forsigtighedshensyn sat koten til 55,20. Viser fremtidige målinger at de naturlige vandstands-svingninger er meget større kan det give anledning til ændring af vilkåret.

Hvis ansøger har konkrete målinger af vandstanden i søen, modtager vi dem meget gerne. Ansøger er ligeledes velkommen til at igangsætte vandstandsmålinger over sommeren, der kan belyse forholdene bedre.

Holbæk Kommune har ændret navnet til Sophienholm Gods.

Ift. udløbsdato afventer vi tilbagemelding fra Region Sjælland.

Offentliggørelse

Afgørelsen vil blive offentliggjort på Holbæk Kommunes hjemmeside.

Klagevejledning, søgsmål og aktindsigt

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagen skal indgives senest 4 uger fra afgørelsen er meddelt, hvilket vil sige **senest den 7. januar 2026**. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Du klager via klageportalen, som du finder via borger.dk eller virk.dk. Du logger på klageportalen med MitID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Holbæk Kommune via klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, foreninger, organisationer og offentlige myndigheder. Klagegebyret opkræves først, hvis Holbæk Kommune beslutter at fastholde afgørelsen og videresender klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og

Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen. [Se betingelserne for at blive fritaget](#).

Du kan også indbringe afgørelsen for domstolene. Dette skal ske inden 6 måneder fra afgørelsen er meddelt, jf. §81 i vandforsyningsloven.

Du og andre har i øvrigt ret til aktindsigt i sagen. Anmodning herom kan ske til grundvand@holb.dk eller tlf. 72 36 41 10.

Med venlig hilsen

Glennie Christensen

Miljømedarbejder

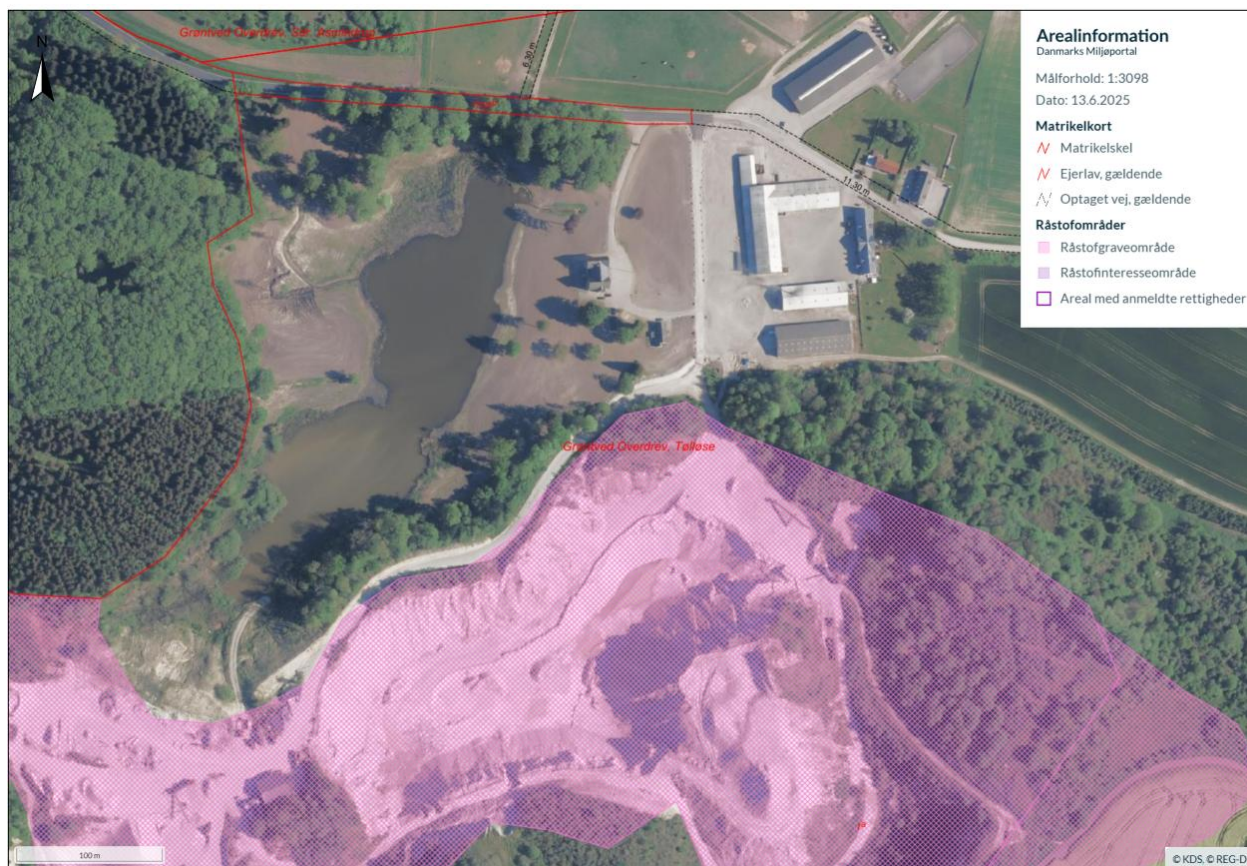
Kopi sendt til:

- Region Sjælland, Alléen 15, 4180 Sorø – naturmiljo@regionsjaelland.dk
- Danmarks Naturfredningsforening – dn@dn.dk (hovedorganisation – klageberettiget) og DN's lokalafdeling Holbaek@dn.dk (ikke klageberettiget)
- Dansk Sportsfiskerforbund – post@sportsfiskerforbundet.dk
- Forbrugerrådet Tænk – fbr@fbr.dk

Bilag:

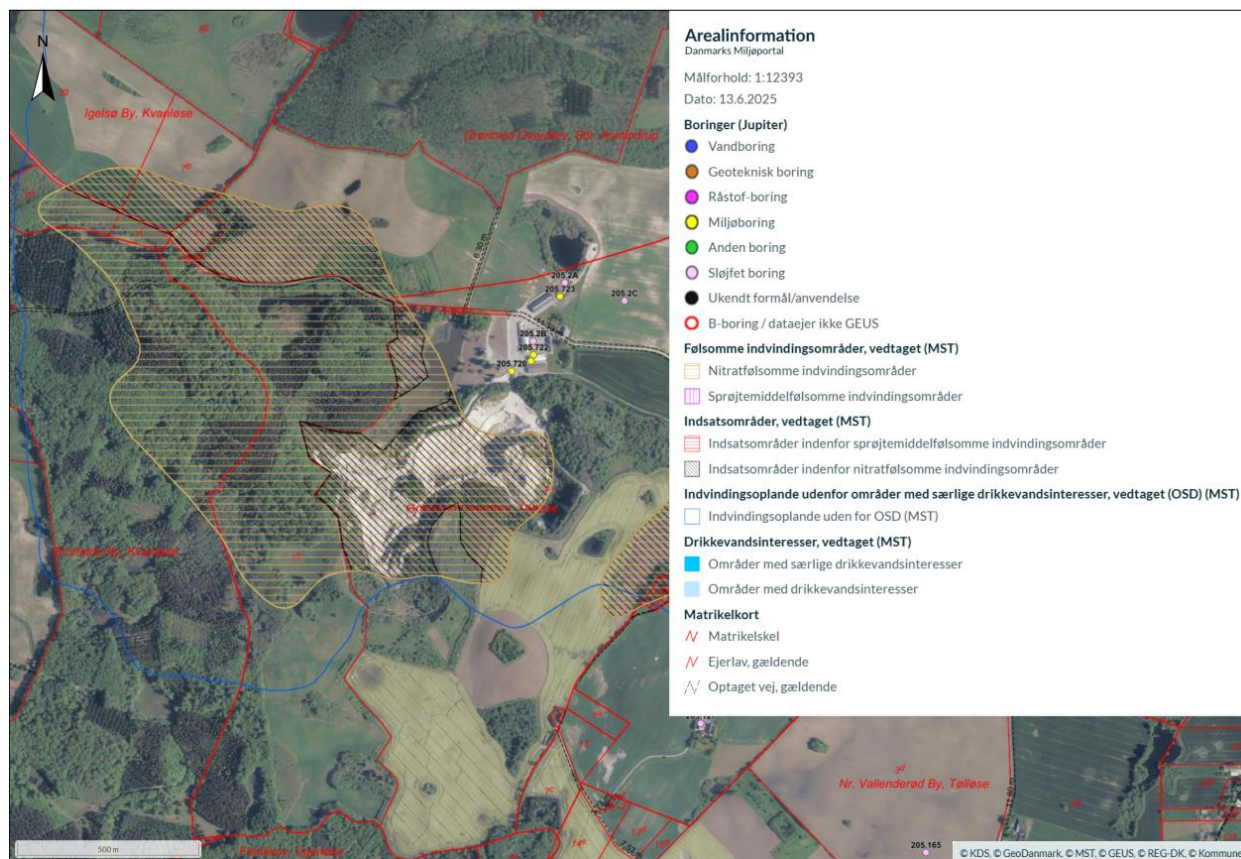
- Bilag 1: Indvindingsområde og placering af sø
- Bilag 2: Drikkevandsinteresser og nærmeste boringer
- Bilag 3: Beskyttede naturarealer og vandløb

Bilag 1: Indvindingsområde og placering af sø

Råstofområdet er markeret med lyserød skravering. Indvindings søen ligger nord for graveområdet.

Bilag 2: Drikkevandsinteresser og nærmeste borer

Bilag 3: Beskyttede naturarealer og vandløb

